

Taxa postala
plăuțe in num.
No. 224713/8

Szerkesztőség

10. Telefon: 8
Havonta 110,
évre 600, egész
földre: Havont
félre 12, egész
détések díjszat
KELET az er
dőség egytelle
Cikkjeink irányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

KELET

Dr. Jánosetter Robert
Budapest
Bisztró P. I. e

Bérmertlen
leveleket nem
fogadjunk el.
— Nézetek
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 2.

Csü örtök, 1935. nov. 21.

5696. ÉV. | XVIII. ÉVF.
CHESVAN 25 | 258 SZÁM

A játék, amely már nem érdek

A Dimineata írja:
Néhány nap óta ismét elkezdődtek azok az „incidensek”, amelyekről nem jó, nem szép s talán nem is tanácsos beszélni. A hatóságok képviselői közül egyesek megkapó szóbeli energiával itélik el őket, mások egyszerűen nem vesznek tudomást róluk. E két magatartás között az „incidensek szerzői” zavartalanul folytatják műüket. Voltak ilyen „incidensek” az orvosi fakultáson. Voltak a Cizmigiu kertben is, ahova ártatlanul mentek emberek — ha csak nem a szerelmesség bünével terhelten —, hogy elnézzék egy késői és szomorú ősz patetikusan levonulását a színről, sárga levelekkel a sétányon és fákkal, amelyek csontvázszerű karjait az egyre sötétebb ég felé nyújtogatják...

Megannyiszor regisztráltuk ezt az „incidensekkel” való játékot, amelynek egész belső mechanizmusát ismerjük. Tudjuk, hol kezdődik és hol végződik. Pontosan megjósolhatjuk megjelenését minden egyes alkalommal. Amikor a helyzet kissé zavaros, a kormány szorult helyzetbe kerül, akkor mintegy a Gondviselés rendezésében megjelennek az „incidensek”. A polgárok parancsszóra felháborodnak és a verekedések folytatódhatnak ugyanazon a helyeken, a fakultás ugyanazon folyósóin és a Cizmigiuon ugyanazon sétányain.

Most csak azt nem értjük mit akar a kormány? Elterelni a figyelmet? Ehhez már kissé kikopott a játék. Senkise veszi többé komolyan. Már pedig a legaljassabb figyelem elterelésnek is a legelső kötelessége az, hogy igazolomra hozza a közvéleményt.

Senkiesem látja azonban többé száját egy olyan látványosságra, amelyet százszor vagy ezereszer látott már.

Ezekkel a metódusokkal fel kellene hagyni, legalább a mai nehéz időkben. A kormány beállította második évét is. Most már komoly is lehetne. Rossz viccek, aminőket nevétséges komolysággal rendeztek meg, nem engedhetők meg többé számára.

Vajjon számot vetett Tatarescu azzal, hogy a mai körülmények között milyen felelősség sulyosodik reá?

És ha számot vet ezzel, ugy azt hiszi talán kikörülheti a felelősséget, ha az antiszemizmusal játszik?

Nobel-díj nélkül

A Nobel-díj kiadására hivatott bizottság elhatározta, hogy az idén nem adja ki a béke érdekében tevékenykedő legkiválóbb férfiaknak készített díjakat.

Ez a határozat, ha aktív politikusokra akar vonatkozni, teljes mértékben találó és értető. Ma Európában a politikusok nem az aktív béke, hanem az aktív háboru szolgálataiban állnak meg akkor is, ha a mértékeltlen fegyverkezésekkel defenzív jelleggel szette-rik is.

Az atmoszféra a Távolkeletől a Távolnyugatig feszült és veszélyes. Délafrikában például a leszerelési konferencia események beteljesedésképpen egy valószínű véres háboru borzalmai elevenednek meg, amely a Népszövetség egyik tekintélyes tagállama indított egy keresztény nép leigazására.

Ilyen körülmények között a béke Nobel-díjának kiadása köznevelésbe fulladt volna és így megértjük és méltányoljuk a békedíj kiadására hivatott bizottság fenti álláspontját.

Ha azonban nem az aktív politikusokat vesszük mintául, ugy talán mégsem egészen indokolt a békedíj kiadásának megtagadása. Mert minden politikai alantasság ellenére számosan élnek ma Európában olyan kimagasló intellektuális vezérek, akiket megilletne, sőt talán éppen a mai elborult körülmények között illetne meg leginkább a Nobel-díj dícsősége.

Elsősorban Romain Rollandra gondolunk, a modern francia irodalom eme hősi figurájára, aki immár három évtizede áll tollának minden vonásával a béke szolgálataiban, hirtetve a népek egyenlőségének és minden országok dolgozóinak szolidaritását.

Nem kevésbé méltó volna a Nobel-díj anyagi és erkölcsi babérajaira a Harmadik Birodalom koncentrációs táborában selylődő Ludvig Renn, akit pacifista világtérfogása miatt börtönöztek be a barna bandák huligánjai.

Az irók ugyan ritkán vesznek részt az aktív politikai élet irányításában, így tehát a béke gyakorlati megszervezésében, de Európa legjobbjaiiban mégis a pacifista nagy irók

A tegnapi nap összeütközések nélkül telt el Egyiptomban

A wafd-párt panaszirata megérkezett a Népszövetséghez

London, november 20. Kairóban a tegnapi nap összeütközések nélkül telt el. Neszim pasa miniszterelnök újolag kijelentette, hogy kormánya nem mond le, mert ez megfutamodás lenne. A miniszterelnök megjelenik Alexandriában az angol flotta újabb nagy hadgyakorlatán.

Tegnap Kairóban a zavargásokban részvétellel vádolt 18 diák bünterében ítélkezett a bíróság. Hatot felmentettek, a többieket pénzbüntetéssel sújtották.

Ugyancsak a tegnapi nap folyamán a tüntetések során szerzett sebeibe belehalt diák temetése csendben folyt le, 30 ezer ember jelenlétében.

Genf, november 20. Az egyiptomi wafd párt panaszirata megérkezett a népszövetség titkársághoz. Nemzetközi politikában szerepet játszó körökből származó információk szerint a panaszt a tanács nem fogja tárgyalni.

Sulyos ellentétek a kormányban a devizaprobléma miatt

A miniszterelnök nem tudott megegyezést létrehozni a pénzügy- és kereskedelemügyi miniszter között

Bucuresti, november 20. A devizarendszerre vonatkozólag a Dimineata a következőket írja: A dr. Costinescu és Victor Antonescu közti nézeteltérések komoly formát nyertek. A pénzügyminiszter semmi áron nem akar belemenni a prémios rendszer módosítására, viszont Costinescu a jelenlegi külkereskedelmi rendszer azonnali megváltoztatását követeli. A kormány más tagjai is állástfoglaltak ebben a kérdésben, ami még jobban kiélesíti a probléma politikai oldalát. Megoldást egy-

előre nem találtak, habár a miniszterelnök igyekszik létrehozni a gazdasági tárca birtokosainak megegyezését, ami egyelőre nem ígér sikert.

A lap tudni véli, hogy a Tatarescu elnökletével tegnapi este tartott ülés végzetével a miniszterelnök, valamint a kormány többi tagjai is kijelentették, hogy először csak tárgyalások folynak, amelyek még nem vezettek eredményre. E tárgyalásokat ma este a pénzügyminiszteri-umban tartandó ülésen folytatni fogják.

Anglia nem talál jogi alapot az északkinai eseményekbe való beavatkozásra

Az északkinai hatóságok elfogadták az önálló északkinai szövetség alakításának tervét. A nankingi kormány nem gördit akadályt a szövetség megalakulása elé

London, november 20. Az esti lapok táviratai szerint jelentős előrehaladást mutat Észak-Kína független szövetség szerveződése. Politikai körökben ugy hírlik, hogy hivatalos helyen nem találnak elegendő jogi alapot a távolkeleti eseményekbe való angol beavatkozásra s ezt Anglia gazdasági érdekeiből is mellőzendőnek ítélik.

Kína megalakulása elé, mert tudatában vannak annak, hogy ellenkezésük feltartoztathatatlán japán megszállást jelentene.

A Reuter szerint jól informált körökben meg vannak győződve afelől, hogy a mostani északkinai események elgáncsolják a Kinának nyújtandó nemzetközi kölcsönt is, amelyet Japánt kezdettől fogva ellenzett. Határozott hírek vannak arról, hogy Nanking beleegyezik a független Északkina külön szervezkedésébe s azután diplomáciai modus vivendit keres az északi szövetséggel.

Egyébként a japánok által a nankingi kormányhoz intézett ultimátum ma délben járt le. Azt hiszik, hogy Japánnak nem lesz alkalma életbeléptetni az ultimátumban közölt fenyegetéseit, mert a nankingi kormány nem kockáztathat katonai akciót ami bukását okozná.

— Felrobbant egy pakuracsó, két munkás elégett. Ploestiből jelentik: Az Astra Románá finomító üzemében tegnap egy pacurát vezetése cső felrobbant. A kiömlő pacura meggyulladt, amit több robbanas követett. Nicolea Petrescu munkás, aki a csövet ki akarta javítani, szénné égett. Hét munkás súlyosan megsebesült, egyikük, Popa Iuliu kórházszállítás közben szintén kiszerveedett. A tüzet csak nehezen lehetett lokalizálni. A vizsgálat megindult.

Ujabb pekingi jelentés szerint az északkinai hatóságok elfogadták az önálló tartományi szövetség alakításának tervét.

Londonban még nincs hir arról, hogy a nankingi kormány teljesítette-e a Doihara japán tábornok ultimátumában foglalt követeléseket. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy kínai részről nem görditenek akadályt a független Észak-

elkiismerete az az élő erő, mely adott esetben talán meg tudja akadályozni a legborzalmasabb rombolás fu háinak szabadra engedését, vagy legalább is anyhíten képes a borzalmakat.

Ha a tényleges béke-kilátásokat vesszük

alapul, ugy a béke Nobel-díj kiadásának elhalasztását teljes mértékben indokoltnak tartjuk, de talán biztatásul és a béke szellemének felbátorítására mégis jobb lett volna, ha a pacifizmus valamelyik szellemi vezérének kiadták volna a díjat.

VILÁG TUKRE

Az angol választások és az angol közgazdaság

Irta: Dr. H. von Kimelmann

Angliában az a közmondás járja, hogy egy vállalatban csak akkor tör ki sztrájk, ha az üzlet jól megy és a Labour Party csak akkor ér el eredményeket, ha Anglia gazdasága fölfelé ível.

A november tizenötödiki választás kivétel a szabály alól s ezt meg kell magyaráznunk.

Anglia gazdasága kétségtelenül olyan konjunktúrát él át, amilyent az 1930-as krízis óta nem ismert. Aki Angliát ez év elején meglátogatta, meglepődött az ott virágzó prosperitás fölött; különösen feltűnő volt ez középeurópai országokból érkezett ember számára. Ez nemcsak felületes benyomás volt, melyet London lenyűgöző forgalma a zsufolt szállodák és színházak idéztek elő. A fellendülést az összes szakmák érezték és igazolták s az angol közgazdaságnak az egészségese- dése az 1935-ös év végén újabb előrehaladá- sokat tett.

A munkanélküliség száma az 1935-ös évben 1,947,964; ilyen kevés még sohasem volt az utolsó öt évben. A detailkereskedés, az exportszámok, az öt nagy vasúti társaság jövedelme kettőtől husz százalékos emelkedést mutat az 1934 évvel szemben. Ha ezek a számok nem is imponálnak, mégis meggondolandó az a körülmény, hogy az 1934-es évben is hónapról-hónapra javulás volt észlelhető. E számokat tehát sokkal magasabba kell becsülni, mint például az év belga konjunktúráját, amely két hónapi felelindülés után újra depressziónak adta át a helyét.

A legjobb bizonyítékot a helyzet javulására a Bank of England októberi bankjegyforgalma szolgáltatja, amely 339,618,000 font volt, a krízises 1931-es év 354,000,000 fontjával szemben; emellett az életfentartási indexszámok inkább alacsonyabbak, mint a krízises időkben voltak (1914:100, 1931:147, 1935:141). Nagyobb keringése ugyanazon árak mellett a lakosság nagyobb vásárlóerejét és magasabb élelstandárdját jelenti.

Az abesszin konfliktus kiterjedésig egész Anglia a munkáspárt győzelmében bizott. A vállalkozók kedvező helyzetere rámutatva, a munkáspárt széleskörű követeléseket hirdetett; a közbeeső részleges és kiegészítő választások áprilisig a munkáspártnak hatalmas győzelmeket hoztak.

E kedvező helyzetet a munkáspárt az olasz abesszin konfliktusban elfoglalt túl éles állásfoglalásával veszítette el. Míg a kormánypárt az olaszellenes szankcióknak túl éles alkalmazását mindenáron igyekezett elkerülni, mert tisztában volt vele, hogy ezek a rendszabályok háborura vezetnek, addig a munkáspárt többek között a szuezi csatorna elzárását is követelte s ezzel ellentmondásokba keveredett, mert máskülönbén ellene van Anglia mindenféle felfegyverzésének. E politikával az angolok óriási tömegeinek vesztette el a szimpátiáját, akik Angliának mindenféle „kontinentális” beavatkozását elutasítják és a „splendid isolation” politikáját tartják ma is az egyetlen helyes politikának. A kormánypártnak könnyű volt e politika „nem-brit” voltára rámutatni s ezzel sok kezdetben lelkes Labour Party hívet a maga oldalára átvonni.

Az angol kormány külpolitikai eredményei, a feszültség enyhülése Anglia, Franciaország és Olaszország között arra indították a Labour Partyt, hogy a választások előtt hat héttel külpolitikai követeléseit lényegesen módosítsa. Ezt oly mértékben tette meg, hogy a két párt választási propagandája 90%-ban megegyezett. Ha ezzel a Labour Party vere- ueséje op „si” újulua ueqre:reur l3eu a3es nem lehetett feltartoztatni, mert sok választó mégis inkább az „angol” külpolitikát választotta, a Labour Party szociális követelményei és külpolitikai kísérletei helyett.

Az angol kormány elmondhatja magáról, hogy politikai és gazdasági rendszabályai által visszaadta az angol közgazdaságnak a jólétet. Az angol kormány továbbra is a tradicionális vonalon halad tovább s a Labour Party négy évi további keserves ellenzékiességéből megtanulja majd, hogy jobban kell alkalmazkodnia a reális élethez és az angol választó lelki alkathoz, mint azt eddig tette.

Francia repülőgépen Abessziniában, az olaszok ágyutüzében

Irta: H. R. Knickerbocker

Mr. Knickerbocker, a világhírű amerikai újságíró szenzációs cikkei állandóan a legnagyobb érdeklődést váltják ki az egész világon. Knickerbocker most tért vissza Addis-Abeba, miután elsőnek járta be repülőgéppel az abesszin háború frontjait, az ország fővárosából kiindulva.

Addis-Abeba, november hó.

Ma tértünk vissza repülőutunkról. Ez volt az első ilyen vállalkozás Addis-Abeba irányából az olasz-abesszin frontra. Gépünket golyó érte, de nagy örömmel, az üldöző olasz repülőgépek nem tudták bennünket megtámadni a légelhárító ütegek tüzelése után. Utóbbi vállalkozás volt a miénk és szinte meghatározó volt a történelmi Adua, a klasszikus Aksum és a harcok képét mutató Makale látványa, valamint az egymással farkasszemet néző eleinséges vonalak felderítése, anynyival is inkább, mert az itt folyó küzdelem alapjában rázta meg Európa békéjét.

Az egész világ foglalkozik azzal, mi történik Abessziniában és az újságírók az olasz részről már többször látták az északi harcok egyes szakaszait repülőgépről, de maga az abesszin hadvezetés megmondta, hogy mi voltunk az első fehér emberek, akik ezt az egész területet bejárták a Danakil-sivatag déli csücskétől északig. Az afrikai Alpok vad, félelmet gerjesztő hegyláncain át, szinte minden oldalról özoölenek most az olasz csapatok az ország belseje felé. Több, mint hat hete vár nyolcvan újságíró Addis-Abeba, hírekre éhesen és a kétségbeesésig türelmetlenül, hogy a frontra mehessen, de eddig csak ígéretekkel tartották őket és minden ígéreztük dugába dől.

Eppen ezért szinte himni sem akartunk jószerecsenkben, amikor egy szép reggelen Henri de Vilmorin, a híres francia felfedezővel és pilótájával, René Drouillet-vel, a nem kevésbé híres francia repülővel, autón kimentünk az Akaki-repülőterre, Addis-Abeba külvárosába. Fél nyolckor érkezünk oda. Akkor már a csinos kis amerikai gép mellett álltak Ato Wolde Georgis, a népus személyekörül miniszter, a legbefolyásosabb ember az abesszin udvarban és Lorenzo Taczaz, a legfőbb udvari bíróság elnöke, aki egyben a külföldi újságírók ügyeinek legfelsőbb intézésével volt megbízva.

Juda oroszánjának védelme alatt

Mr. Georgis zsebéből tiszteletet gerjesztő okmány került elő: Juda oroszánjának pecsétje díszítette a hatalmas papírost. Ez volt a császári engedély részünkre, hogy bárhová repülhetünk Abessziniá határain belül, megnezhettünk mindent és fényképezhetünk korlátozás nélkül. Az okmány szigorúan megparancsolja a népus minden alattvalójának, hogy legyen segítségére az abban megnevezetteknek. A szöveg nemcsak amhara nyelven volt írva, hanem arabul is, mert amint megmagyarazták nekünk:

— Ha kényserlelást kell végezniök a Danakil-sivatagban, ott senki sem tud olvasni amharául. Igaz, a legtöbb esetben nem tudnak olvasni, de mégis majd csak akad valami kád, aki kisillabálja az arab szöveget és így megmentheti önöket a borzalmas bánásmódtól, amiben a danaklok az idegeneket részesíteni szokták.

Gyenge, kissé kényseredett nevetésünket einyomta a motor zugása. A kis kék-fehére mázolt repülőgép éppen készült a levegőbe emelkedni, amikor észrevettük, hogy három nélkülözhetetlen dolog hiányzik felszerelésünkől. Bizony késelembe került, amíg lóhalálában előkerítettünk tábori látszóveket, amelyekkel majd kutatni fogjuk a bennünket üldöző olasz gépeket, a fehér zászlót arra az esetre, ha kényserlelást végeznének az olasz vonalak mögött és vizet, amire óriási szükségünk lesz, ha alkalmatlan kényserlelással folytán, két hónapig kell csatangolni valamelyik sivatagban.

A hepehupas repülőter végére gurultunk, a pilóta teljes gázt adott és már-már kezdtünk emelkedni. Mégis Addis-Abeba magasságának hihetetlenül ritka levegője, amelyet az egyenlítő közelsége még csak emel, nagyon kevés támaszpontot nyújtott gépünk szárnyainak és fogvacogató pillanat volt, amikor kétszer kellett negytrátni gépünknek és csak a harmadikra hagyta el a földet, pontosan kilenc órakor. A gép sebessége hamarosan emelkedett és zuva furta a gép magát fölfelé, szemben a szikrázó nappal. Tízezer láb magasságban köröztünk a ragyogó abesszin főváros fölött, amelyet olyan csodálatosan csipkéznek körül a hegyek aranyos csúcsai.

— És ekkor eszembe jutott, hogy milyen neveltségesen egyszerű lenne bombázni Addis-Abebat, mert az eukaliptusz-fasorok, amelyek a százezer főnyi lakosság házáit elrejtik a földön, innét, a levegőből, semmit sem tudnak eldugni az ember szeme elől. A császári palota, a vasuti állomás és a rádió pompás épületek, mert feltűnően keretkeznek őket a sötét levelű fák. Mikor elértük a tizenkétezer láb magasságot, neheztünkre esett kissé a lélegzés, de boldogan ordítottuk egymás fülébe:

— Most már megyünk! Egyenesen Dessziébe... És a pilóta északkeleti irányt vett Desszié felé, ahol először veszünk fel benzint.

Vad szakadékok felett, a Kék-Nilus vidékén

Százhusz mérföldes óránkénti sebességgel repültünk, Végmélkülünk látszó síkság terület el alattunk, hatalmas canyonok szakították fel, rendetlen sorokban. Balra tőlünk óriási szakadékok tátogott, legalább tíz mérföld szélesen és olyan mélyen, hogy a fenekét sem láttuk. Ezen a nehéz terepen karavánok bandukoltak alattunk, tizenkét mérföldet tehetek meg naponta — mi hat perc alatt repültünk be ilyen távolságot. Vangsit fölött repültünk. A folygó fehér szalagja mélyen el van temetve a kanyarodó szakadékokban, amely legalább olyan nagy, mint a híres Grand-Canyon Colorádóban. Most láttuk csak igazán Abessziniá hallatlan méreteit, mert nem egy Grand Canyon tűnt fel előttünk, hanem néhány tucat.

Háromnegyed tízkor, ameddig a szem látott, az egész föld feneketlen szakadékokból állott. Pontosan harminc mérföldre, balra tőlünk folyt a Kék-Nilus Egyiptom felé. Körülöttünk vad hegycsúcsok emelkedtek: az évezredek úgy szétmarcangolták őket, mint hatalmas, öreg oroszánfogak. A laposabb csúcsokon tucat számra tüntek fel a kör alakú területükkel, kerek sárkunyhókkal, amelyek olyanoknak látszottak, mintha nagy olajdobozok uszkáltak volna valami barna vízen. A föld termékenynek látszott, de repülőnek, vagy kiváló turistának kell lenni ahhoz, hogy az ember ide jöhessen. Bármilyik európai nemzet fogja is kezébe kaparintani ezt a vidéket, nehéz megjósolni előre, mi tud csinálni majd vele?

Fél óra múlva még mindig a Vangsit fölött repültünk és Drouillet aggodalmasan kémlelőgött, megpillanthatná-e Dessziét. Fáradozása hiábavaló volt, mert a kritikus pillanatban gyapjas felhőkbe merültünk. Hét percig tartott, amíg sikerült alájuk kerülni. Ekkor Drouillet, akinek csak egy rossz térkép állt rendelkezésére és alatta csalékony, ismeretlen föld terület el, kinyújtotta karját. A mutatott irányban látszott Desszié városa. Pontosan egy óra huszonkét percig repültünk, százötven mérföldet tettünk meg — csodálatosképpen olyan egyenes vonalban, mint a haza-térő galamb.

Desszié az abesszin trónörökös székhelye. Ugy terül el a valóban hatást keltő, hatalmas hegycsúcson, mint valami tibeti láma-kolostor. Negyed óráig kerestünk leszállóhely után, végül is, messze alattunk, felfedeztünk valami fehérséget, amiről kintit — hogy légszák. Leereszkedés közben forró levegőhullámokba kerültünk, amelyek fojtogattak bennünket és dobálták repülőgépünket.

Először teremtek lélek nem volt látható, de azután egész falka meztelen, borotvált fejű, fekete gyermek rohant felénk. Hiába nézelődünk hangár, javítóműhely, benzínállomás után ezen a „repülőteren”. A hely egész elhagyottnak látszott, a körénk gyűlő benzínlöttéktől eltérve, akik bámszan néztek bennünket. Mind a hármán kérdeztük őket, angolul, franciául, németül, oroszul és arabul. Végül is az egyik gyerek kinyögte, hogy ő „szpiki itáliáno”, vagyis, hogy tud olaszul. — de ez az egy angol és egy olasz szó volt összes idegen nyelvi tudománya.

Amig vadul nyüzsgöttek körülöttünk a levegőben és mi állandó harcban álltunk velük, a bennszülöttek integetéseiből megértettük, hogy Desszié még messze van innét, de az ösvérek már uton vannak, amelyeket értünk küldtek. Csodálatosképpen, déli tájban meg is jelentek ezek a túrleles állatok és vidám

Gyomorhaj a falvakon

Nan Vánator községbeli gyógyszerész (Arad megye) írja:

„Arad megye és a bánái községek lakóinak igen nagy százaléka szenved gyomorhajban, epe-, vese-, májkólikában (göcsök). Mi vidéki gyógyszerészek tudjuk legjobban, hogy a nép mennyi rengeteg pénzt köl el, hogy ezektől a súlyos szenvedésektől megszabaduljon és visszanyerje munkaképességét. Ezelőtt nagyon okán jelentették ki elkieseredve, hogy már minden reményt feladnak. Azonban, amióta az általános óhajnak engedve a „Gastro D”-t hoztattam és a környék beteget ezt szedik, nem hallok egyetlen panaszt sem. Mindenki meg van elégedve a kezelés eredményével és örömei ragyogó arccal mesélik, hogy megszabadultak szenvedéseiktől, sőt olyanok is, akik már 10–20 esztendeje szenvednek a kólikától, meggyógyultak és ma munkaképes, egészséges emberek.

A vidék lakói nagyon hálásak a „Gastro D” felfedezőjének és minden nap áldják ezt a nagyszerű gyógyszert.

Tisztelettel kérem a multkori küldemény kétszeresét küldeni!”

Egy üveg „Gastro D” ára 130 lej. Vezérképviselő E. Császár gyógyszerész-tára Bucarest: Calea Victoriei 124, ahol utánvétellel megrendelhető.

láványt nyújtottak vörös selyem szerszámdiszelkekkel. Egy szakállas desszié hivatalnok szigorúan elolvasta császári engedélyünket, meghajtotta magát és bennszülötteket rendelt ki repülőgépünk őrizetére, minket pedig hivolt, hogy szálljunk nyeregbe.

Dessziében, a trónörökös palotájában

Lépegettünk, bukdácsolunk, másztunk, sőt csuszunk az óriási kutyafejfélek ligeteiben. — De Vilmorin barátom, aki titokban növénytudós, mindjárt meg is mondta a növények nevét: Euphorbia candelabra abyssinica-nak hívják a kaktuszra emlékeztető, tüskés küllöncöket. Sötétvörös bokrok, lilaszínű virágok között számtalan szivárványszínű madárka fészkel. Rozsföldök, kecsesen bólogató kölestáblák vezetnek a hegylanc lábához. Dombokat másztunk meg, ereszkedtünk le ismét róluk, amelyeknek nevérol halvány fogalmunk sem volt. Leszálltunk a nyeregöl olyan helyeken, ahol az ösvérek is csak nehezen tudták megmászni a meredek domboldalt. Sokszor kellett fölfelé bukdácsolni, kapkodunk levegő után a kegyetlen napsütésben, miatt a bennszülöttek nevettek rajtunk és tiszte-

letreméltó tözsfönökök haladtak el mellettünk, ünneplésesen meghajolva, fegyveres kíséretében.

Végre, három és félóra nehéz ut után megérkeztünk esszié árnyékos uccáira. Háromezer lábát, majdnem ezer métert kellett mászunk, hogy az igazi Afrika szívébe jussunk, amely még csak nem is hasonlít az európai civilizációtól felemás Addis-Abeához.

Hajnal óta nem ettünk és majd meghaltunk egy cepp vizért. Nem csoda tehát, hogy ha nyomban elfeledkeztünk az udvariassági szokásokról, amikor a palota udvarában értünk és kértük, hogy ételt és italt hozzanak. Senksem értett egyetlen szót sem abból, amit mondtunk, de a trónörökös palotájának főfelügyelője a legnagyobb előzékenységgel bevezetett bennünket egy nagy, szőnyegekkel díszített terembe és rámutatott a népus legidősebb fiának képére.

A trónörökös iskolakönyvei heverték az asztalon és — kissé ironikusan hangzik — Musolini arca meredt elénk egy régi olasz nap-tár címképeöl, a könyvválvány tetején. A fardalmaktól kimerülve, a karosszékekbe vetettük magunkat, az abesszin trónörökös óriási dolgozószobájában.

Premier! SZINKOR MOZGÓ Világláger!

CECIL B. DE MILLE

legújabb filmje:

DIADALMAS IFJUSÁG

Főszerepben: RICHARD CROMWELL, a „Ben gáli” hőse. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9-kor.

Világmozgalom az olimpiász Németországból való elhelyezése érdekében

Egyre hangosabban hangzik a kiáltás: „Helyezzük el az olimpiászt Berlinből!”

Prága, november 20. Az olimpiai játékok Németországból való elhelyezése érdekében működő bizottság a szabadsáért és jogért dolgozó unióval egyetértésben emlékiratot nyújtott be a Csehszlovák köztársaság olimpiai bizottságának, melyben kéri az olimpiai játékoknak Németországból való elhelyezését. Hasonló emlékiratok más országok olimpiai bizottságához is érkeztek.

Levente — Lérdi az emlékirat — olyan országban olimpiai játékokat rendezni, ahonnan a most uralkodó kormány elűzte a legjelentékenyebb tudócskat, művészeket, festőket, ahol a kormány segédletével máglyákat állítottak fel világhírű könyvek számára?

Egy másik emlékirat a németországi zsidó sport elnyomásával foglalkozik. Dr. Diem ama kijelentése, hogy Németországban mindenki szabadon sportolhat nem egyéb tudatos hazugságnál. Csak néhány nappal ezelőtt protestáltak zsidó sport-szervezetek a birodalmi sportvezetőnél Eschammer-Ostennél a sporttelepek elvétele ellen, amelynek következtében zsidó sportolónak az Olimpiászra való tréningje lehetetlenné vált. Erre a zsidó sportolók számára egy uszócarnokot bocsátottak rendelkezésre, ahol hetenként két órát trenirozhatnak.

A zsidó sportolók eltávolítását már 1933-ban kezdték el; nemárja sportolónak szigorúan tilos a tornatermeket, sport helyiségeket, vagy fürdőket látogatni. A berlini rendőrség a sportegyletek valamennyi olyan tagját kizárta, aki zsidóval mert versenye kiállni. Azok ellen a diák-mügrök ellen, akik zsidók ellen szálltak vízbe, szintén eljárást indítottak. (E verseny alkalmával a mügrásban a zsidó

Kalischer győzött.) A Blau-weiss teniszcsapatától elvették a Meden-serleget, mert győztes csapatában zsidó is játszott. „A nemzeti szocializmus sportjából a faj fogalmát nem lehet kiirtani. A külföldnek bele kell nyugodnia ebbe — írta csak nemrég Guidó von Megden, a birodalmi sportlap sajtófőnöke.

Azokat a zsidókat, akik Hitler hatalomra jutása előtt nagy szerepet játszottak a német sportban, visszavonulásra kényszerítették. Megtiltották nekik a nyilvános szereplést. Mig a régebbi német közép és félnehézsúlyu boxbajnok, a zsidó származásu Seelig Franciaországban és Amerikában boxol nagy sikerrel s a két zsidó jég-hokkey játékos Rudi és Gerhard Ball Olaszországban és Svájcban játszik s még ma is Európa egyik legjobb teniszjátékos a s a zsidó Helene Majer megnyeri Amerika bajnokságát, addig a Németországban maradt zsidó bajnokok, egy Leucht könnyűsúlyú birkózó és volt olimpiai bajnok és mások nemzetközi szerepet nem játszanak már, mert tréningalkalmuk nincsen.

Az emlékirat kifejti, hogy majdnem minden országban alakultak bizottságok az olimpiász elhelyezése érdekében. Csehszlovákiában a százezeret számláló zsidó sportszervezetek nem hajlandók az Olimpiászra résztvenni. De az óriási Sokol egyesületekben szintén hatalmas áramlat kezdődött az Olimpiászra való részvétel ellen. Az emlékirat így végződik: „Az ország minden haladó erejének csatlakoznia kell e világtiltakozáshoz. Egyre hangosabban hangzik a kiáltás: „Helyezzük el az Olimpiászt Berlinből!”

Élnék, a lelkünk között. A

Bucuresti, a többség érte ment ünnepély tekezet a kö folyt le. Egy nak, amelyek ben senki sem A jelszó me

is szolidaritá nia az új szes harmadik mu arázát akar a Tatarescu p arról a támo vont meg töl mult két év a nácsaival láto nagy drámai réhez: — Kö

De a hang mindenki meg

— Tudja-e nek? Hogy B alább kétszer

Inculet bel esetben lépet kus között a mosolygott az Tatarescu

— Mi a j kedni.

Inculet els Tatarescu tré mondott.

A szolidarit Az aieknöki v hetedik man akad. Dinu tak a vezény tást! S Berce egyik kerület délyiek azonb ták, egy báná jutott. A pót met értekezle sz ezuttal szin utasítást: Be felemelkedett polgármestere előkelő gesztu a Bánát javá tés, amikor a ta ki:

— Közlöm Passzszban es a képviselő u ményen étke Egy óra se ke lett a kar

A legnépsz mo, Rudolf V legfotogéniku megválasztás: vazat tulajdo beszéd megta patikus aiekn jezte be szót felé fordulva

— Titeket lenére, hogy fogtok megh ezután a lib Ez a szere

Megtak költség

gyors e infor

van HAT Str.

Az első parlamenti csatározások

Elnök-, alelnök-, kvestorválasztás. Egyetértés Tatarescu és Dinu Bratianu között. A szimpatikus Fotino. Berceanu ettermet nyit. A Rettenetes Condruș s egy igazi elnök

Bucuresti, november 20. A parlamenti többség értekezletre ült össze a parlament ünnepélyes megnyitása után. Az értekezlet a könyvtár hatalmas termében folyt le. Egyike azoknak a könyvtáraknak, amelyek nagyon kevesen, helyesebben senki sem konzultál.

A jelszó meg volt adva: a régi liberális szolidaritásnak meg kell mutatkoznia az új szesszió első napján. A kormány harmadik munkakövénél a küszöbön tabularizát akar a pártban is.

Tatarescu patetikusan emlékezett meg arról a támogatásról, amelyet sosem vont meg tőle Dinu Bratianu... Ez elmult két év alatt segített, támogatott, tanulmányait látott el, irányított. S mint egy nagy drámai színész fordult a párt vezéréhez: — Köszönöm Önnek Bratianu ur! De a hang hirtelen színt változtatott s mindenki megérezte a belőle áradó iróniát.

Tudja-e milyen legendák keringenek? Hogy Bratianu ur s én naponta legalább kétszer össze veszünk. Inculet belügyminiszter, aki számos esetben lépett közbe, amikor a két politikus között végsőkig feszült a hur józúien mosolygott az orra alatt.

Tatarescu még tovább ment: — Mi a jövőben is így fogunk veszekedni.

Inculet elsápadt. Arra gondolt, hogy Tatarescu tréfált, nem tréfált, de igazat mondott.

A szolidaritás nyomban mutatkozott. Az alelnöki választások simán mentek a hetedik mandátumig. Itt azonban megakadt, Dinu Bratianu és Tatarescu kiadta a vezényszót: Figyelem! Szolidaritás! S Berceanu ajánlották, Bucuresti egyik kerületének polgármesterét. Az erdélyiek azonban a maguk emberét akarták, egy bánátit. Berceanu pótválasztásra jutott. A pótválasztás előtt Tatarescu ismét értekezletre hívta össze a többséget s ezuttal szinte parancsszerűen adta ki az utasítást: Berceanura szavazni. Ekkor felemelkedett a helyén a Verde városrész polgármestere. Mindenki azt várta, hogy előkelő gesztussal visszavonja jelöltetését a Bánát javára. De nagy volt a meglepetés, amikor a következő szónoklatot vágta ki:

— Közlöm az urakkal, hogy a Comedia Passaszban egy falatozót nyitottunk, ahol a képviselő urak 50 százalékos kedvezménytel étkezhetnek...

Egy óra sem telt el s Berceanu alelnök lett a kamarának.

A legnépszerűbb alelnök George Fotino, Rudolf Volantinora hasonlít s a ház legfotogénikusabb tagja. Az alelnöki megválasztása után, mint a legtöbb szavazat tulajdonosa ő rá esett a székhelyi beszéd megtartásának feladata, s a szimpatikus alelnök a következő szavakkal fejezte be szónoklatát, az ellenzék padjai felé fordulva:

— Titeket is szeretlek uraim, annak ellenére, hogy ellenzékben vagytok, de nem fogtok megharagudni, ha bevallom, hogy az enyéimeimet még jobban szeretem! s ezuttal a liberális padok felé mutatott.

Ez a szerelmi vallomás azonban láthatóan megdöbbentette a képviselőket.

— Csavargó voltam és az is maradok... — mondja. — Asztalos voltam, de nem tudtam sokáig egy helyen megmaradni, va lamaj hajtott, üzött előre és talán ennek köszönhetem, hogy nem maradtam meg mesterségemnél, hanem író lett belőlem. Legnagyobb jótevőm Panait Istrati volt. Vele 1925-ben ismerkedtem meg Bucurestiben. Ő Oroszországba ment, majd pedig, amikor onnan visszatért, kevés barátja maradt. Én ott voltam mellette, mindvégig. Ugy éltünk, mint két testvér. Jól ismertem lelki világát és ezért határozottan azt állíthatom, hogy Panait Istrati

életét utolsó éveiben sem változtatta meg olyképpen politikai felfogását, hogy a kisebbségek vagy a zsidók ellensége lett volna. Ami pedig engem illet, felfogásom könyveimből közzismert: nemzetiségeken, fajokon és felekezeteken túl, mindenütt az embert keresem.

— Mindegyik regényemnek alapötletét valóságban megtörtént élmény adja. De azontul, még pedig nagyon bőven, a fantázia dolgozik.

— Jövő tervei?

— Egyelőre végigkísérem az országban azt a szintársulatot, amely „A védelemé a szó” című regényem szindarabváltozatát adja elő. Nemrégiben fejeztem be új regényemet, amely „Kivert kutya” címen a tél folyamán jelenik meg. Ebben csavargásaimmal kapcsolatos élményeim gyűjtöttem össze. További terveim egyelőre nincsenek. Épp az elmúlt napokban írtam alá „A védelemé a szó” angol kiadásáról szóló megállapodást és jelenleg tárgyalásokat folytatok egy amerikai filmgyárral, amely ugyancsak ennek a regényemnek filmváltozatát akarja elkészíteni. Elvben már meg is egyeztünk és amint Bucuresti-

be hazatérek, aláírom a filmesítési jog eladásáról szóló szerződést. Ez a közvetlen programom. Valahogy úgy érzem magam, mintha egy bizonytalan ideig tartó kiránduláson lennék, mintha kísérletet folytatnék egy ismeretlen csillagzaton: Vajjon így is és itt is lehet-e élni?... És állandóan az az érzésem, hogy ez a kirándulás rövidesen véget ér és visszatérek oda, abba a környezetbe, ahonnan elindultam: a munkapadhoz és a soha meg nem nyugvó, soha pihenést, soha békés kikötőt nem találó csavargók közé...

Megtakaríthatja költségeit, Elkérülheti a kétes kijárókat. ha Bucurestiből

gyors és preciz információra van szüksége, forduljon bizalommal **HÁTSZEGI ERNŐ**-hoz Bucuresti, Str. Cobălcescu 52.

elégedetlenkedést szűlt a többségiek sorában s ezt észrevéve Fotino, mindgyárt tisztázta magát:

— S ha tudni akarják hát így osztom el ezt a szeretetet: 75 százalék jut az enyéimnek s 25 százalék az ellenzéknek.

A harmadik szesszió elnökévé ismét N. Saveanut választották meg. Nem volt ellenjelöltje, de egy liberális parlamentben ilyesmit el se lehetne képzelni.

Saveanu nagyon régi parlamentar. Mély és meggyőződéssel filozófiája a megértés politikája. S ez a megértés sok barátot szerzett neki az ellenzék táborában is.

Ősz figurája s kifogástalan eleganciája sima és kifinomult stílusa, határozott és gyors közbelépései, ha kell haragtól villámzó s lesújtó tekintete az elnöki székre predestinálják.

Régi bojár családból származik, apja minisztere s alapító tagja volt a liberális pártnak. Művészet s irodalom kedvelő ember, aki a demokráciával s a klasszikus parlamentárizmussal, a csorba nélküli alkotmányossággal való összefonódottságát minden lehető alkalommal hangoztatja. Saveanu elnök bizonyos foku garanciát nyújt arra, hogy a november 15-én megnyitott szesszió során egységbe tömörült 28 antiszemita képviselő, nem léphet majd túl bizonyos korlátokat.

Saveanu 30 éve képviselő. Székhelyében mégis beismerte:

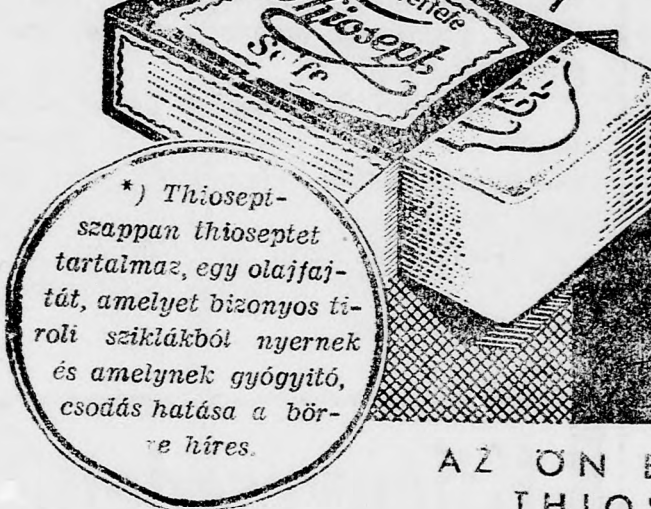
— Tudatában vagyok annak, hogy a parlament nem mindig úgy működik, ahogy azt hivatása s az új idők megkívánják s hogy a gép néhány kereke megrozsdásodott az idők során... De ha a rendszer megöregedett, a mi feladatunk

THIOSEPT Szappan

THIOSEPTET TARTALMAZ*) és mentes szódától!

Csak az egészséges bőr lehet szép. Ha Ön ennek az állításnak a helyességéről meggyőződött, úgy naponta — főleg azonban este, amikor a bőrt pudertől, arcfestéktől és a szél, a levegő meg a nap által okozott káros hatásoktól kell megszabadítani csakis THIOSEPT SZAPPANT fog használni

*) Thiosept-szappan Thioseptet tartalmaz, egy olajfajtát, amelyet bizonyos törölt sziklákból nyernek és amelynek gyógyító, csodás hatása a bőre híres.

AZ ŐN BŰRÁPOLÓ SZAPPANA THIOSEPTET TARTALMAZI

lesz megfiatalítani, nem pedig oldalba támadni. Ne rugjuk föl a szabadságjogokat, ahelyett, hogy a rend szolgálatába állítanánk. Ne felejtjük el, hogy a demokrácia s a szabadságjogok a népképviselő rendszer alatt fejlődtek s virágoztak s minden támadás ellenére, még ma is a leginkább felelnek meg a népek ideáljának, mert kiküszöbölik az erőszakosságot, a diktatúrát s a forradalmat.

A kvestorok közül csak kettőt választották meg. Általános meglepetést keltett hogy az óriástermetű Condruș nem lett újra választva. Ugy látszik, a képviselők megunták, hogy úgy járjanak a folyósókön, üljenek, padjaikban szavazzanak, ahogy azt Condruș előírja nekik. Mert

Condruș nem ismert tréfát. Hatalmas termete elegendő volt ahhoz, hogy a honatyák meghunyászkodva teljesítsék harogva kiadott utasításait. Ha valaki az elnökhöz ment panasza, Saveanu tehetetlenül emelte égnek a karjait:

— Uram, ne haragudjék, de nem tehetem, menjen Condrușhoz s kérje őt meg — majd félig tréfásan, félig komolyan: — ne tegyen szerencsétlenné, öreg ember vagyok, családom van...

Reszketett tőle mindenki, az elnök, a képviselők, a tisztviselők, a szolgák, az újságírók...

Most aztán visszaadták neki a kölcsönt: Nem választották meg. Lehet azonban, hogy a pótválasztásig leterrorizálja a miniszterelnököt s újra megválasztják. (—del)

SELECT MOZGÓ

Ma különleges premier!

ROBERTA

JEROM KERN amerikai zeneszerző világhírű operettje, csodásan szép kiállításban. Főszerepekben: **Irene Dunne, Várkonyi Viktor, Fred Astaire, Ginger Rogers**

közismert táncospár. POMPA! FÉNY! TÁNC! ZENE! ELEGANCIA! FIATALSÁG! SZERELEM!

„Panait Istrati sohasem fordult a kisebbségek ellen”

— mondja Petre Bellu, fiatal román író, akit Panait Istrati fedezett fel. Filmet készítenek Amerikában Bellu „A védelemé a szó” című regényéből

Bucuresti, november 20. Fekete hátrafésült, de mégis a homlokba hulló haj, markáns arc, Lavalière-nyakkendő, idéges és mégis nehézkes mozdulatok, cigarettarövid néhány szóval így lehet jellemezni ezt az embert, aki most előttem ül a kávéházban, a márványasztal és a feketékávé mellett és beszél egy különös, knuthamsuni életsorsról, amelyet Panait Istrati, az azóta elhunyt világhírű író emelt ki a szürke nyomorból és vitt az irodalmi hírnév felé. A neve: Petre Bellu. Foglalkozása: asztalossegéd. Jelenleg munka nélkül. Mögötte néhány regény, egy szinte példátlan siker. Előtte pedig?...

— Csavargó voltam és az is maradok... — mondja. — Asztalos voltam, de nem tudtam sokáig egy helyen megmaradni, va lamaj hajtott, üzött előre és talán ennek köszönhetem, hogy nem maradtam meg mesterségemnél, hanem író lett belőlem. Legnagyobb jótevőm Panait Istrati volt. Vele 1925-ben ismerkedtem meg Bucurestiben. Ő Oroszországba ment, majd pedig, amikor onnan visszatért, kevés barátja maradt. Én ott voltam mellette, mindvégig. Ugy éltünk, mint két testvér. Jól ismertem lelki világát és ezért határozottan azt állíthatom, hogy Panait Istrati

életét utolsó éveiben sem változtatta meg olyképpen politikai felfogását, hogy a kisebbségek vagy a zsidók ellensége lett volna. Ami pedig engem illet, felfogásom könyveimből közzismert: nemzetiségeken, fajokon és felekezeteken túl, mindenütt az embert keresem.

— Mindegyik regényemnek alapötletét valóságban megtörtént élmény adja. De azontul, még pedig nagyon bőven, a fantázia dolgozik.

— Jövő tervei?

— Egyelőre végigkísérem az országban azt a szintársulatot, amely „A védelemé a szó” című regényem szindarabváltozatát adja elő. Nemrégiben fejeztem be új regényemet, amely „Kivert kutya” címen a tél folyamán jelenik meg. Ebben csavargásaimmal kapcsolatos élményeim gyűjtöttem össze. További terveim egyelőre nincsenek. Épp az elmúlt napokban írtam alá „A védelemé a szó” angol kiadásáról szóló megállapodást és jelenleg tárgyalásokat folytatok egy amerikai filmgyárral, amely ugyancsak ennek a regényemnek filmváltozatát akarja elkészíteni. Elvben már meg is egyeztünk és amint Bucuresti-

be hazatérek, aláírom a filmesítési jog eladásáról szóló szerződést. Ez a közvetlen programom. Valahogy úgy érzem magam, mintha egy bizonytalan ideig tartó kiránduláson lennék, mintha kísérletet folytatnék egy ismeretlen csillagzaton: Vajjon így is és itt is lehet-e élni?... És állandóan az az érzésem, hogy ez a kirándulás rövidesen véget ér és visszatérek oda, abba a környezetbe, ahonnan elindultam: a munkapadhoz és a soha meg nem nyugvó, soha pihenést, soha békés kikötőt nem találó csavargók közé...

Néhány nap múlva megjelenik

Dr LEVI LAJOS szerkesztésében

AM HAAREC

című brosurá, mely részletesen foglalkozik a szerző palesztinai földvásárlási tervzetével. A brosurát a Palesztinai Földvásárlási Társaság adja ki.

SPORT

Téli sportoló helynek építik ki Borsec-et

Cluj, november 20. (Az Uj Kelet tud.) A téli szezon közeledtével való tekintettel, hivatalos sportkörökben komoly előkészületeket tesznek, hogy a téli sportok legszebbje és leg-egészségesebbje, a sísportot minél szélesebb körökben népszerűsíteni lehessen és a sísport nagyszámú kedvelőnek megfelelő kényelemmel körülvett terepek álljanak rendelkezésére.

Mindenekelőtt is a predeáli Asociația Amicii Predealului (predeali barátok egyesülete) kezdte meg tevékenységét a síszezon közeledtével való tekintettel és igyekszik az üdülőhelyek berendezésén, árain olyképpen javítani, hogy a sísport kedvelői, akiknek igen alkalmas terepek állanak itt rendelkezésére, a predeáli hosszú idejű zavartalanul hódolhassanak kedvenc sportjuknak. A predeáli társaság külön a sísport céljára megfelelő terepet alakítanak majd át, valamint a tanulni vágyók oktatására nagyszámú gárda fog rendelkezésre állani.

Az erdélyi sziók szempontjából azonban igen nagy horderejű az ONEF (Oficiul National de Educație Fizică) határozata, amelynek értelmében a bucaresti Crissovloni bank támogatása mellett Borsec-en, illetve a Harghita havasokban a kitünő síterep kihasználása szempontjából, téli sportüdülőhely létesítését határozta el. A terv kivétel érdekében már elhatározták, hogy megfelelő helyen még az idén nagyméretű üdülőházat építenek. Ugyancsak gondoskodás fog történni az irányban is, hogy megfelelő terep mellett oktató gárda álljon rendelkezésére.

A borszei téli sport-hely megvalósítása nem csak a sportolók, de gazdasági szempontból is jelentőségű. Nem ártana Erdély nyugati felében, a bihari havasokban is hasonló terv realizálása.

Jó a satumarei Barkochba futball-csapata

Cluj, november 20. (Az Uj Kelet tud.) Az Erdélyben működő zsidó spon. egyesületek majd mindegyike rendelkezik futballcsapattal. A zsidó futballcsapatok kivétel nélkül a kerületi bajnokságban fejtik ki többé-kevésbé sikeres tevékenységüket. Az erdélyi zsidó futballcsapatok közül jók: Ivria Brasov, Makrabi Oradea, Barkochba Satumare. Középek: Hakoah Arad, Haggibbor Cluj, Kadima Timisoara (amely a timisoarai kerület másodosztályában játszik, ehhez azonban tudni kell, hogy Erdélyben futballkultúrában Timisoara vezet és a kerületi csapatok igen jók) és Sámson Sighet. A zsidó futballcsapatok között azonban eddig elért eredményeik, valamint a bajnoki táblázatban elfoglalt helyezések alapján a satumarei Barkochba a legjobb. A Barkochba a bajnokság hat fordulójából 8:0. játszott, mind az ötöt megnyerte és 10 ponttal, 15:3 gólaránnyal behozhatatlanul első a kerületi bajnokság őszi fordulójában. A Barkochba kitünő szereplésének bizonyításul egyébként álljon itt a satumarei kerület bajnoki táblázata:

1. Barkochba	5	5	—	15	3	10
2. Kolping	5	3	1	7	4	7
3. CFR	6	3	—	3	9	13
4. Seini	6	2	2	10	12	6
5. Törekvés (S)	6	1	2	3	7	11
6. SzSE	5	1	1	3	4	4
7. Törekvés (C)	5	—	2	3	1	4

Igen jó a helyzete az erdélyi zsidó futballcsapatok közül még a brasovi Ivriának is, amely az őszi fordulóban, ha eddigi fejlődési vonalát tartja, még lehet első, de feltétlenül második.

Vasárnap Clujon nem lesz nemzetibajnoki mérkőzés. Ennek hiányában a Romania futballcsapata a cluji kerület válogatott csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Felfüggesztették a bucaresti Unirea Tricolor pályáját. Bucarestből jelentik: Az Unirea Tricolor pályáját a vasárnapi rendezvények miatt felfüggesztették. Cárjan játékjogát pedig 30 napra felfüggesztették fel. Állítólag az Unirea Tricolor a felfüggesztés elleni tiltakozásul nem akar kiállni vasárnap a CFR elleni bajnoki mérkőzésre.

Glück Zoltán, a Haggibbor volt vízpolója a haifai Hapoelban vízpolózik. Glück Zoltán, a Haggibbor vízpolócsapatának egyik volt erősege, aki ezelőtt egy hónappal Palesztinába vándorolt, klubjához írt levelében hírt ad arról, hogy megérkezése után harmadnap már villanfényt rendezett vízpolómérkőzésen a Hapoel színeiben játszott. A haifai Hapoel ütközött meg a palesztinai angol tengerészek és katonák pólválogatottja ellen. Habár Glück 3 bombagóllal terhelte meg az angolok hálóját, végül is az összeszokottabb angol együtes győzött 4:3 arányban.

KÖZGAZDASÁG

Felemelik a forgalmi és lényüzési illetéket

A pénzügyminisztériumban lázasan dolgoznak azokon a terveken, amelyek a direkt és közvetett adók és illetékek felemelésére vonatkoznak. Megbízható jelentések szerint a kormány azután, hogy az új házak adómentességét megszüntette, illetve rendkívül megszigorította, most a háadó radikális felemelésre határozta el magát.

Legújabb jelentéseink pedig arról számolnak be, hogy a pénzügyminisztérium terbe vette a fényüzési és forgalmi adók alapját képező középérték-táblázat revízióját, illetve felemelését, ami természetesen magának az illetéknek a felemelését jelenti.

Valószínű, hogy az uttörvény 18 szakaszában foglalt illetékeket is fel fogják emelni, valamint a belső fogyasztásra szánt könnyű és a nemtisztított szék benzín illetékét is.

Kifényesedett, zsiros ruhákat Czink vegyszertgyára

A bőripiac helyzete

A bőripari piacon az üzletkötések csökkenő irányzatot mutatnak. A lábbeli kereskedelem is gyenge. A bőr előkészítéséhez szükséges kémiai anyagok hiánya érezhetővé válik. Az alábbiakban ismertetjük a bőrárakat és pedig elsősorban azokat a nyersbőrárakat, amelyek jelenleg a bucaresti vágóhidon vannak érvényben: Simenthali tehén bőre Bukovinából vagy a Bánságból 24 lej/kg-ként. Simenthali ökrébőr bukovinai, bánsági származású kg. 23 lej. Bivalybőr kg. 14 lej. Más fajta ju tehén és szopóborju bőre 24 lej. Ökör beiföldi fajta 22 lej. Disznóbőr 11 lej. Juh bőr párjával 180 lej, herbécs bőr párja 200 lej.

A következőkben ismertetjük a feldolgozott bőrök árát: talpbőr 95—125 lej, krupon 120—140 lej, kromozott krupon 140—170 lej, fekete box kvadrátja 36—42 lej, színes box kvadrátja 38—45 lej, fekete sevró kvadrátja 30—35 lej.

Külföldi behozatali cikkek árai: fekete

francia sevró kvadrátja 62—65 lej, fekete amerikai sevró 60—73 lej. Színes francia sevró kvadrátja 72—82 lej, számos amerikai sevró 60—70 lej, fekete németországi lakkbőr kvadrátja 55—60 lej, színes németországi lakkbőr 60—65 lej. Francia velour kvadrátja 85—100 lej. — Importált kigyó és gyikkbőrök árai: agra 7,25—7,50, kalkutta 11—12, kameleon 850—950 pítón 650—700, krokodil 90—110.

Palesztina és Magyarország részére kiadnak behozatali engedélyeket

A Banca Nationalától szerzett információk alapján közölhetjük, hogy Magyarország és Palesztina részére jelenleg is kiadnak behozatali engedélyeket, Szíria és Egyiptom részére pedig e hét folyamán fognak importőröknek engedélyek rendelkezésre állni. A Banca Nationala ideiglenes jelleggel tette importkorlátozó intézkedéseit, mivel néhány állammal a külkereskedelmi mérleg alakulása előnytelené változott és devizahiány áll fenn.

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt 24 órán egy NORMÁL szobát

Gyártja:
Szántó D. és Fia, Oradea
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.
Képviselet: „BARZEL” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

Székely és Réti BUTORGYÁRT

TARGU-MURE / -BUCURE / TI -BRA / OV

Tervezőink művészete,
Munkáink szaktudása,
Anyagjaink kiválósága,
nyújtják Önnek azt a biztosítékot,
mely a butorvárási elölfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

A kitünő A DOLF TEFFNER

SIDY THAL

hirneves művésznővel, aki 120 előadás játszott Bucarestiben, páratlanul nagy sikerrel, erdélyi turnéra indul a következő nagyszerű operettekkel:

„Az utolsó tánc” „Önagysága karriert csinál” „Urke Nahalnik”

Ártatlan? Kitünő rendezés — Káprázatos táncok — Elsőrendű zenekar

Rendező: **B. Rintzler**
Karmester: **M. Kreisler**

Az erdélyi turné sorrendje:

SATU-MARE	November 20 este November 21 este
ORADEA-MARE	November 23 este November 24 délután November 24 este November 25 este
ARAD	November 26 este November 27 este November 28 este
TIMISOARA	November 30 este December 1 délután December 1 este December 2 este
LUGOJ	December 3 este
DEVA	December 4 este
ALBA-IULIA	December 5 este
CLUJ	December 7 este December 8 délután December 8 este
TARGU-MURES	December 9 este December 10 este
REGHIN	December 11 este
GHEORGHENI	December 12 este bucsu Erdélytől

Fenti előadásokra jegyek kaphatók minden városban a színházi ügynökségeknél.

ארטה כשר
cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalmakra rendeléseket a legjobb kivitelben, jutányosan készít, Adler, Str. Dublajlor 8.

Vaida és Goga cluji tárgyalásai

A gogisták szerint még mindig nem perferáltak a megállapodást. A keresztény nemzeti párt az alkotmány módosítását fogja követelni a parlamentben.

Bucuresti, november 20. (Az Uj Kelet tud.) Goga Octavian ezen a héten Ciucean tartozkodott és megszerkesztette a nyilatkozatot, amely a volt nemzeti agrárpárt és az antiszemita liga fúziójából keletkezett keresztény nemzeti párt nevében fel fognak olvasni a kamarában és a szenátusban. A parlamentáris uszus kívánja meg ez a nyilatkozattételt, miután a két párt közötti fúzió a parlamenti vakáció idejében jött létre. A nyilatkozat ismeretlenné fogja nagy vonalakban azokat a programpontokat, amelyek a két frakció közötti megállapodás alapját képezték. Ki fogják hangsúlyozni, hogy a keresztény nemzeti párt:

1. Hű marad a koronához és a monarchikus rendszerhez.
 2. Külpolitikai téren hangsúlyozza a szerződések sérthetlenségét.
 3. Követeli a nemzeti munka védelmét és támogatását.
 4. A keresztény nemzeti párt az egyházat az állami fejlődés egyik legfontosabb fejlődési tényezőjének tekinti.
- A nyilatkozat ki fogja hangsúlyozni az alkotmány módosításának szükségességét és bejelenti, hogy a keresztény nemzeti párt a végül fog harcolni a köve-eléseinek megvalósításáért.

Goga és Vaida tárgyalásai

Goga szerdán Clujra érkezett és felkereste lakásán Vaida Sándort, akivel hosszasan tárgyalt a keresztény nemzeti párt és a „frontul romanesc” közötti parlamenti együttműködés kérdéséről. Gogához közelálló körök információi szerint azok a hírek, amelyek ezen együttműködés perfektuálásáról szólnak, karaiaknak tekinthetők. Nem is volt szükség a tárgyalások meggyorsítására, miután a törvényhozás két háza egyelőre vakáción van és a közös parlamenti harc csak a szünet letele után válik aktuálissá. Kétségtelen — mondják a gogisták —, hogy a tárgyalások rendkívül előrehaladott stádiumban vannak s megállapítást nyert, hogy a két szervezet azonos vonalon mozog, a megegyezés részleteinek tisztázása azonban csak Vaida és Goga cluji találkozásánál dőlhet el.

Nem érdektelen, hogy a vaidisták megkísérelték a jobboldali blokkba bevonnai Argetoianu agrárminiszterét és Iorga professzor frakcióját is. A Zorile szerint: a kamara ünnepélyes megnyitása alkalmával történt, hogy a folyosón Iorga professor élénk vitába egyelgett Cuzával. A beszélgetést tiz-izenöt újságíró is végrehallgatta. Egy adott pillanatban odalépett a csoporthoz D. R. Ioanutescu, a frontul romanesc főtítkára és valamit diszkreten Iorga professor fülebe sugott. Iorga, aki közlékeny kedvében volt, a sütogetásra azonnal és tünetetlen hangosan válaszolt:

Mit beszéljek Vaidával?

— Mit beszéljek Vaidával? Nekem nincs miről tárgyalnom Vaida Sándorral. Ezek után valószínű — írja a Zorile —, hogy a vaidisták ezt a hírt fogják terjeszteni, hogy Iorga professor feljajánlotta a velük való együttműködést, ők azonban ezt nem fogadták el. Ugyanígy jártak el Argetoianuval is. Tapogatóztak a vele való együttműködés irányában s amikor a tárgyalások meghiusultak, szentében-hosszában azt a hírt terjesztették, hogy Argetoianu megkísérelte a velük való kollaborációt, amit azonban ők visszautasítottak.

A Vaida és Goga közötti megbeszélés során felmerült az a külpolitikai ellentét is, amely a két jobboldali szervezet közötti megegyezés útjában állt. Goga lapja, a Tara Noastra mai számában tiltakozik az ellen, mintha a keresztény nemzeti párt bármilyen formában is megköszönt volna a revizionizmus gondolatával. „Köztünk és Vaida Sándor között nem merült fel a határok vagy a szerződések érintettségének kérdése — írja a Tara Noastra —, tehát minden konklúzió, amelyet ebből a feltevésekből vontak le, önmagától el-esik. Ugy, hogy számunkra dogma a határok érintetlensége, magától értetődően követeljük a szerződések tiszteletben tartását is, amelyek ezeket a határokat garantálják. Hogyan foglaljunk mi állást a szerződések revíziója mellett, midőn ezek képezik egyedüli biztosítékát a határoknak, amelyeket meg akarunk védeni”.

Cuza és a Népszövetség

A demokratikus lapok megjegyzik, hogy ez a felvilágosítás nem kielégítő. Nem volt valószínű, hogy Cuza vagy Goga hajlandók lennének hozzájárulni a revízióhoz. Azonban amikor a békeszerződésekéről van szó, akkor nemesak a Romániára vonatkozó szerződésekért értenek, hanem mindazokat a szerző-

Solvolith

A Karlsbadi Források feloldja a fogkövet — éppúgy, mint ahogy szétmállasztja a kőképződményeket az emberi szervezetben.

Solvolith - Fogpép

ha naponként használjuk, megakadályozza a fogkő képződését, mert tartalmazza a természetes, köoldó karlsbadi forrásokot. A Solvolith-Fogpép pikáns, üdítő ízű.

léseket és nemzetközi megállapodásokat, amelyek a jelenlegi biztonsági rendszerhez szervesen hozzátartoznak. És e rendszer csúcspontján a Népszövetség áll. A szerződések a Népszövetség útján léteznek és tartatnak tiszteletben. Ez a kérdés pedig annál is érdekesebb, minthogy Cuza professzornak ismeretesen lesújtó véleménye van a Népszö-

vetség intézményéről.

A Zorile szerint egyébként a Vaida-Goga megállapodás opportunista megfontolásból jött létre és annak kilátásai egészen minimálisak. Azokban az országokban, ahonnan a román reklám-nacionalizmus hasznosítói az inspiráció szerzik, rosszul mennek a dolgok. Németországban a munkanélküliség egyre nő

és Mussolininak nemsokára alkalma lesz tudomásul vennie, hogy milyen súlyos következményekkel járhat Olaszországra nézve az abszesszió vállalkozás, amelyet végeredményben csak a fasiszta rendszer belső nehézségei eszneltségű szükségessé. Az angliai választások eredményei is élesen ellentmondanak a jobb oldali agitációk eredményességének.

Iuniant jelölték a mérsékelt elemek a bucuresti ügyvédi kamara dékánjának

Istrate Micescu lesz az antiszemita ügyvédek részéről Iunian ellenjelöltje

Bucuresti, november 20. (Az Uj Kelet tud.) A bucuresti ügyvédi kamara december 8-án választja meg ügyvezetőségét. A választást rendkívül izgalmas kulisszámögötti tárgyalások előzik meg. A Petriciú dékán irányítása mellett eddig működő vezetőség az antiszemita ügyvédszövetség zajos magatartása folytán volt kénytelen lemondani és a különböző jobboldali szervezetekkel szimpatizáló ügyvédek már meg is állapodtak abban, hogy a kamarai választásokon Istrate Micescut fogják dékánnak jelölni. Istrate Micescu az eképpen megválasztandó új vezetőség legfontosabb programjait közé tartozna az ilfovi kamarába 1918 december óta beiratkozott ügyvédek helyzetének felülvizsgálása és a numerus clauzus bevezetése.

A komoly bucuresti ügyvédek nagy táborra érhető aggodalommal kísérte ezt a szervezkedési akciót. Tegnap este Emil

— Nem halt meg a revolveres emigránsdráma egyik áldozata sem. Oradeáról jelentik: A spinusi (Derma) erdőben történt dráma két áldozata, Leonida Gatoscky és Kohovalov volt orosz tábornok habár súlyosan megsebesültek, de vannak a közvetlen életveszélyen. A vizsgálat folyik a bűnös személyek kiderítésére.

— Paleszina-előadás a varsói rádióban. Leib Jaffe, a Keren Hajjeszód jeruzsálemi főirodájának ügyvezető igazgatója november 23-án este 10 órakor (középeurópai időszámítás szerint) „Ein Land wird gebaut — ein Volk wird erneuert” címen a varsói rádióban előadást tart. Az előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

Ottulescu volt kamarai alelnök lakásán megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az antiszemita szövetség listájával szemben egy, a főváros legközelebbi jogászaiból álló ellenlistát fognak

benyújtani. A dékáni méltóságra Grigore Iunian volt igazságügyminisztert javasolták és Iunian hosszas kapacitás után elfogadta a jelöltséget. A vezetőség az ő listáján szereplő elnöki tanácsstagok a következők volnának: Al. Bilcurescu, Mircea Djuvara, Toma Dobrescu, Dim. Grozde, C. Ionescu, N. Trestanu, Emil Ottulescu, C. Paraschivescu. Dem. Pascu, Alex. Popescu Necesti, N. Stanescu, C. Stoianovici, Trancu Jasi, C. Vasilescu Duca, I. Vasilescu Valjean és Constantin Xeni. Bucuresti ügyvédi körökben remélik, hogy a december 8-i választásokon ez a lista nagy többséggel fog győzni.

Sulyos antiszemita zavargások voltak a budapesti egyetemen

Varsóban és Lembergben is sulyos antiszemita kilengések voltak. Ugy a budapesti, mint a varsói egyetemeket bezárták

Cluj, november 20. A tegnapi nap két európai országban antiszemita jellegű tüntetések napja volt. Viszonylag hosszú pauza után a budapesti egyetem filozófiai és tudományos fakultásain robbantak ki antiszemita tüntetések, melyeknek során a fajvédő keresztény diákok súlyosan inzultálták zsidó kollégáikat. Hogy a zavargások nagyon elvadultak voltak, annak legfényesebb bizonyossága az a szűkszavú budapesti jelentés, mely szerint a filozófiai és tudományos fakultások kurzusait a sulyos antiszemita zavargások miatt felfüggesztették.

Hogy a budapesti zavargások nem elszigetelt jelenségek s minden bizonnyal Hitler hűgánjainak tervszerű munkájából ered, akik úgy Lengyelországban, mint Magyarországon — rosszul leplezett támogatásban részesülnek, — annak nyilvánvaló bizonyossága az a körülmény, hogy ugyancsak a tegnapi nap folyamán Var-

sóban és Lembergben is sulyos antiszemita excessusok voltak. Varsóban az egyetemeken voltak véres kilengések, míg Lembergben az uccákon folytak le a zsidóellenes inzultusok.

Lembergben az uccai verekedések során harminc zsidót megsebesítettek. Kormányjelentés szerint a legutóbbi napok antiszemita zavargásainak mérlege szerint egy zsidó meghalt, hetven megsebesült.

Ujabb varsói jelentés szerint Varsóban az antiszemita zavargások következtében az összes főiskolákat bezárták.

Budapest, november 20. (Rador.) Nagy szenzációt keltett, hogy Pallavicini őrgrofot a legitimista párt szentesi jelöltjét bíróság elé állították, mert egyik beszéde során azt állította, hogy Magyarországon a szovjet csekához hasonló szerv létezik, amely ellenőrzi a telefonbeszélgetéseket és számos besugója van.

A tizenöt éves Keren Hajjeszód

Írta: Chaim Weizmann

Ha ma visszatekintek 15 év KH munkájára, akkor úgy érzem, mindannyiunknak jogunk van ahhoz, hogy büszkeséggel tekintsünk művünkre, mely a cionista mozgalom főtámasza lett. Ezzel raktuk le a zsidó nemzeti otthon építésének alapkövét, megteremtettük oszlopaikat és felépítettük első építőállványait. Majd azok a generációk, amelyek a művet teljességében fogják látni, állapíthatják meg, becsülhetik fel feladatunkat és tudhatják, hogy az a megváltás és megújulás műve volt. Ők fogják majd kimondani mindazok ra az áldást, akik ezen mű megteremtésén és kivitelén fáradoztak, akiket nem riasztottak vissza a csalódások, nem ijesztettek meg a tövissek, melyek utjukon nőttek. A Keren Hajjeszód alapításával egész Izrael számára a megváltás hírnöke lett. És így lépett be a szegények kunyhójába, így a gazdagok palotájába. A KH gyűjtések érdekében mindig a leghathatósabb propaganda a megváltás gondolata volt: a kötelék, mely a zsidó tömegeket az eleven, dolgozó Erec Jisráellel fűzi össze. És minden zsidó lelkében megnyilatkozott a megismerés, hogy az ország felépítése nem a jótékonykodás ügye, nem olyasvala, mi, amire egy csekélységet adományozunk és azután nem törődünk vele többet, ha-

nem, hogy ez az országépítés egy nemzeti megváltás műve, hogy minden zsidónak élete végéig dolgoznia kell rajta és hogy kötelezettségének sohasem tehet eléggé eleget. Aki lefizeti adományát a KH-nak, az összeköti magát ezzel a művel, melynek gondjait ezután megosztja és melyért teljes erejével küzdenie kell.

Aki azt hiszi, hogy alapunk teljesítette feladatát, az veszélyes tévedés áldozata. Sokkal többet kell most tennie, az országunk szükségére van rá, éppen ha szembeállítják az elértéssel és országunk csodálatos fejlődésével. A KH előtt rengeteg feladat áll még, mozgalmunkban többnek kell történnie, mint eddig, hogy az építést befejezhessük és hogy népnek és országunk egyaránt erőt adjunk ősei földjén egy nemzeti élet kifejlésére.

Ezért így szólok ma minden zsidóhoz és főleg minden cionistához: Maradjatok hűségesek a KH-hoz. Adjatok neki még többet erőtökből és képességeiből, hogy megteremthesse mindannyiunk számára azt a valóságos alapot, melyen nemzeti otthonunk szilárdan nyugodhat.

A KH 15 éves fennállásához üdvözléteket küldöm és szívből kívánok boldog, eredményes munkát.

A „Goldmark” zsidó zenekar Beethoven-estje elé

Grünpärzer ezt írja Beethovenről közvetlenül halála után: „Művész volt, de ember is a szónak legmagasztosabb értelmében”. És mi az utókor tisztánlátásával hozzátehetjük: nemcsak művész, nemcsak magasztos értelemben vett ember volt, nemcsak a 19. század egyik legkiválóbb egyénisége, hanem minden idők és századok egyik legnagyobb teremtő géniusza, akiben az élet legkegyelmebb csapásai sem törtek le a rendíthetetlen hitet és önbizalmat. Heiligens-adi testamentumában, amelyet akkor írt, mikor már a számára oly rettenetes süketsege teljesen elsúlyosodott, így nyilatkozik: „Kis hiba volt, hogy véget nem vettem életemnek. Csak a művészet tartott vissza. Úgy éreztem, lehetetlen itthagynom a világot, mielőtt nem végzem el mindazt, mire hivatottnak érzem magam”.

Elvégezte. Élete örökös, szakadatlan munkássággal teli harc volt. Tevékenysége sokoldalú volt. A bécsiek, ahol élete kétharmadát töltötte, 1800-ig nem annyira a zeneszerzőt, mint inkább a zongoravirtuózt ünnepelték benne. Akkoriban a virtuozitás és komponálás elválaszthatatlanok voltak és mert apja, Mozart mintájára, csodagyermeket akart faragni belőle, elég korán ér el a pódiumon sikereket. Legszívesebben azonban saját műveit adta elő főúri szalonokban, ahol sok lelkes pártfogója akadt.

L. von Beethoven au-odidakta volt. Képzettségének egyoldalú szélesége ellenére ösztönös, művészi ízléssel válogatta ki szellemi ideáljait (nem beszélve zenei eszményéről, Mozartról): előbb Homerost, majd Klopsot, végül Goethét a kortársat. Goethe számos költeményét zenésítette meg, majd 1809 végén hozzáfogott Goethe öt felvonásos szomorudrámájának, az Egmont-nak megzenésítéséhez. Nyitányt, a híres „Klärchen”-dalokat, melodramákat írt hozzá és az így megzenésített Goethe-dráma 1810 május 24-én került először előadásra. A dalokon kívül azonban a későbbi idők csak a nyitányt tartották meg hangverseny emek számára.

Az Egmont-nyitány hatalmas, tragikus alkotás. Hőse, Egmont, nemcsak Goethe hőse, hanem szimbóluma is az egész emberiségnek; beethoveni hős, aki a gonosz erőszakot legyőzve, a halálban magasztos dicsőül. A mű alaphangneme: f-moll. Egy gyászinduló szerű bevezetés után következik a tulajdonképpeni nyitány, szabályszerűen szimfonikus tétel alakjában. A kidolgozása rövid, az első rész már a 41. ütem után viszatér. Ezt egy gyorsmenetű dithambikus koda követi. A hős apoteózis az, aki élete büneit halálával levelezte.

A zongoraversenyekkel egyenrangú műve Beethovennek egyetlen hegedűhangversenye, a D-dur op. 6. 1806-ban komponálta, majd egy évvel később átírta zongorára is. A hegedűhangverseny szóless felépített zenekari bevezetéssel kezdődik és az önálló hangszer-szóless ebből az expozícióból fakad. Az első

tétel jellege patétikus, mely az üstdobok ütésével sajátos hangulatot ad. A következő tétel a Larghetto, mint egy dalos költemény, finom párbeszéd a hegedű és a nemesen egyszerűsített zenekar között, melyből egy rögtönzésre emlékeztető rész fejlődik ki. A kadenciának itt csupán utolsó 6 hangját adta meg Beethoven, különben az előadómesterek te szésére bízta. A befejező Rondo tétel már nem annyira költői lendületű, szintén kadenciás résszel.

Az ötödik szimfónia c-moll op. 67, melyet Beethoven alkotó művészete fénykorában komponált, szintén Bécsben került először bemutatásra 1808 dec. 22-én az „akadémián”. Nyomatásában 1909-ben jelent meg Breitkopf és Härtel-nél. Kettős ajánlással, herceg Lobkowitz-nak és gróf Razumovsky-nak, kik őök hívei voltak. Ez a titáni alkotás még a halhatatlan Kilencedik szimfónia mellett is egyedül áll elemi erejével, fényes hatalmával. Egy tragikus, patetikus világba vezet. Maga Beethoven mondta az első tétel — Allegro con brio 3/4 — főtemájáról: „Igy dörmölgél a Sors az ajtón”. Mindössze négy hangból áll a főtema, melynek azonban hihetetlen, sokoldalú feldolgozásából és a négy hang pregnáns ritmikai képletéből építi fel az első részt. A Sors-motívum mindinkább elnyomja a reményt, a lány melléktemát. A második tétel, — Andante con moto, As-dur 3/8 — nemes egyszerűségű dal, melynek témáját a brácsák és gordonkák intonálják légyan. A téma kétszer tér vissza változott alakban, míg végül egy rövid, epizódyszerű középész után a befejezés következik. A harmadik tétel — Allegro c-moll 3/4 — hiányzik a Szerzo-felirat, mely ennél a tragikus, komor jellegű érthető is. A tétel félnk kérdéssel kezdődik, melyre a kürtök felnekelnek a Sors-motívummal. A C-dur trió komoly, erőteljes fugatójának halk üstdobütései után felharsan a negyedik tétel — Allegro C-dur 3/4 —, mint hősiesség, ünnepélyes, büszke diadalmenet, a lélek diadalmas ujjongása.

A szimfóniák és szonáták e nagy terem-tője, az abszolút zene csodálatos titkainak ismerője, minden idők legnagyobb művésze száznyolc éve halott. Azonban nem mulhat el év anélkül, hogy ne részesítene minduntalan alkotásainak szépségeiben, nem mulhat el év, hogy ne áldozunk kegyelettel emlékének, minden konvencionális évforduló nélkül is.

Eppen ezért jár köszönet a zenebarátok nevében a Goldmark zenekarnak, annyi nehézséget, akadályt leküzdő kulturális munkájáért, mellyel lehetővé teszi számunkra a fenti Beethoven-művek megszólaltatását.

Még csak annyit, hogy a hegedűverseny szólistája a kitűnő Kolar Károly hegedűművész lesz, a zenekar dirigense pedig a tehetséges, fiatal Boskovics Sándor, akik mind garanciái annak, hogy az ünnepi est a megérdemelt siker jegyében fog lezajlani.

Izsák Laura

MIKOR

a hajban az első világos foltok megjelennek, vagy a fejbőr viszket és korpaképződés áll be, legfőbb ideje megbízható hajápoló kurára gondolni. Csakis komoly és megfelelő hajápolószert válasszon!

Dr. DRALLE BIRKENVIZ

A kellemetlen viszketés azonnal megszűnik. A korpaképződést, a haj hullását, hasadását és törését meggátolja, elősegíti a haj növeését. A haj dus, fényes, illatos és puha lesz. Elkéri az időelőtti öszülést. Már 50 éve az orvosok és laikusok lelkesedő elismerését vívta ki. Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

SZINEAZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MUSORA

Pénteken, november 22-én: Lohengrin. Szombaton, november 23-án iskolai matiné: Vig özevgy.

Vasárnap, november 24-én délelőtt 11 órakor: A Gh. Dima Filharmonikus Társaság szimfonikus hangversenye Edmondo de Vecchi karmester vezetésével. Vasárnap, november 24-én este: Vig özevgy. Hétfőn, november 25-én: Aida.

A ROYAL MOZGO MUSORA

Ma, csütörtökön premier. Az első szovjetdráma: A vihar. A szovjet filmtechnikájának, új u'jának, meglátásainak első teljes kivágás nélküli dokumentuma. A legnagyobb siker.

EDISON MOZGO MUSORA

Ilyen műsor még sohasem volt! Három film: I. Szines fájol. Greta Garbo, Warner Oland. II. Le az álarccal. Harry Piel. III. Micki Maus. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS-MOZGO MUSORA

Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton 6 és 9 órakor dupla műsor: I. A levegő ördöge. Bátorság, merészség, cselekmény ez a film. Főszereplők: James Gagney, Pat O'Brien és Margaret Lindsay. II. Egy borzalmas éjszaka. Főszereplők: Boris Karloff és Gloria Stuart. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

Pályázati hirdetés

A Cluj Hapoel Hadati szervezet héber tanítói állásra ezennel pályázatot hirdet. A pályázótól megkivánatik, hogy a Limudé Kodest (Chumas, Rási, Nách) kezdők számára Ivrít Beivrit tükéle es pedagógiai képességgel tanítsa. Fizetés megegyezés szerint. Pályázatok beküldendők Org. Hapoel Hadati Cluj, Str. Paris 47 címre december hó 5-ig.

Schwartz Zoltán titkár Albert Nándor elnök

Bucurestiben

Kereskedelmi kapcsolatokkal és raktárhelyiséggel rendelkező, garanciaképes egyén erdélyi gyár képviseletét vállalja. Cím: Bukaresti Lapok, Bucuresti, Str. Vanatori 8. „Garancia” jellegére.

APRÓ KIJUTÉS

Egyzseri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portódíjat mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 118.

Grigorescu uton azonnalra kiadó 2 szoba konyha teljesen komfortos lakás kertes különálló villában. Érdeklődni C. Traian 40.

Keményitógyár vidéki városban aktív társat keres 150.000 lejell. Pénz csak nyereszanyaghoz kell. Magas rentabilitás! Érdeklődni „Keményi ögyár” jellegre a kiadóban.

Megbízható, önálló zsidó szakácsnőt vagy háztartozónő keresek december 1-re. Ajánlatokat Friedmanné Timisoara, Str. Mezey 1 címre kérek.

Üvegszakmában teljesen jártas, románul is tudó nő len segédet felvesz Kisselstein üvegüzle e Tg-Mures.

Keresek jó állapotban levő, modern konybínált szobabereendezést. Cím a kiadóban.

Divatárkereskedőség, zsidó, lehetőségek Clujon elhelyezkedést keres. Beszél román, magyar és néme ül. Szves megkeresést „Rendkívül szorgalmas” jellegre a kiadóba.

E hó 27-én Palesztinába induló najóval magammal vinném azt az idősebb leány vagy fiatalasszony legális uton, akinek hozzáartozói vannak Palesztinában, ha költségeimet fedezné. „Azonnal” jellegre.

Vasszakmában képe t jó detailista segédet keresek. Wilhelm Naftali Blaj.

Németországból hazajött, hosszú gyakorlat-tal bíró úri és női szabász perfek, nőtlensz. sz. bászai vagy üzletvezetői állást vállal. Megkeresést: Gonda Gyula Oradea, Nicolae forga 6.

Urleány központban lakást kaphat. Cím a kiadóban.

Mindenes megbízható nő keres vidéki orvcsnázaspár. Cimeket a kiadóba.

Hölgyek figyelmébe! Ruhaalkitást, por-gyolást és mindenféle női ruhavarrást izlésesen és olcsón vállal Izsákné, Calvin ucca 7, balföldszint.

HIRK

Modern csillárt olcsón Constructio
 Piața Unirii 31. Telefon: 83.

— Tatarescu december elején látogat el Londonba és Párizsba. Bucarestből jelentik: A Tempo mai számában közli, hogy Tatarescu párizsi és londoni látogatására már december elején sor kerül. A miniszterelnököt Titulescu külügyminiszter kíséri el utjára.

— Zeletzky szökni akart? Bucarestből jelentik: A bírói hatóságokat értesítették arról, hogy a Zeletzkyt Brasovból Bucarestbe szállító autó felborult Câmpia közelében. Mint ismeretes, Zeletzkyt a bucaresti vizsgálóbíró hozatta a fővárosba bizonyos szembesítések végett. Miután a baleset nem volt súlyos, az autó folytatta útját. Ma reggel kihallgatták a Zeletzkyt kísérő rendőrtisztviselőket. A hatóságoknak az a feltevésük, hogy szökési kísérletről van szó.

— Két sightheti gyermek Matuskásdit játszott. Sighthetről jelentik: Két sightheti gyermek Papos Ioan 12 és Pecavei Ioan 15 éves riuk köveket helyeztek el a Sighe-Costiu keskenyvágyú vonat elébe, hogy kipróbálják, miképpen siklik ki egy szerelvény. Szerencsére tettük idejében észrevették és így sikerült a katasztrófát elhárítani. A két fiút letartóztatták.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz azzáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát kíméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan euosítja. Klinikai tapasztalatok alapján kétségtelenné vált, hogy a Ferenc József víz féloidali hűtésben fekvő betegnek is általában mindig megteszi a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést szerez.

— A turdai nagy per 119 évre elítélt vádlottai a clujii tábla előtt. Mult év karácsonyán történt, hogy a calarasi református egyházközség bált rendezett. Az egyébként évente jó hangulatban és simán lefolyt multság ebben az évben tragikusan végződött. Néhány ittas ember tért be éjjel tájban a bálterembe, majd rövid idő múlva szóváltás támadt az ujonnan jöttek és a bálzók között. A veszekedést verekedés követte, amelynek során két ember holtan maradt a bálterem padlóján. A két halott Serbán Vasile és Imovan Ioan. A turdai ügyészség nyomozást indított a halálos verekedés ügyében, amelynek során a község református papja, a fatális bál rendezője, Bíró János, mint felbujtó került a vizsgálóbíró elé. Rajta kívül még 14 ember ellen, akik résztvettek a bálon, indult meg az eljárás emberölés címen. A pert, amely nagy feltűnést keltett Calaras és Turda magyar társadalmában, szeptember 20-án tárgyalta a turdai törvényszék, ahol összesen 119 évre ítélték a 15 vádlottat, közülük 15 évi börtönt kapott Bíró János református pap, a bál rendezője. A clujii tábla Balasan tanácsa tegnap tüzte tárgyalásra a pert. A harmadik szekció tárgyalóterme zsufoltság telt meg a vádlottak rokonságával és nagyszámú érdeklődővel. A védelem új tanúk kihallgatását kérte, a törvényszéken kihallgatott közel száz tanun kívül. A tábla helyt adott a védelem kérésének, elrendelte a kért tanúk kihallgatását és egyben elrendelte Bíró lelkész és még egy 15 évre elítélt szabadlábrahelyezését. Az új tanúk beidézése végett a tárgyalást hivatalból kitűzendő időpontig elnapolták.

— December hetedikén lesz a kórházi szombat. A clujii Zsidó Közkórházegyesület ez évben is megkeresi Erdély összes hitközségeit, hogy a kórház javára egy szombati adományozzanak, melyet december 7. Vajjéce hetiszakaszra kér kitűzni. Főleges munkát végzünk lászólag, ha mi erre a szombatra a hitközségek és a hívek figyelmét külön is ráirányítjuk, azonban mégis szükségesnek látjuk ezt megtenni, mert ha a legtöbb hitközség, egész kicsinyek és Clujtól nagyon távoliesők is, a mult évben a hagyományos zsidó áldozatkészég gyönyörű példáját adták a kórházi szombat alkalmával, mégis akadnak nagy hitközségek, amelyek ennek a kérdésnek indolenciából nem tettek eleget, holott egyetlen ilyen hitközségnek sem szabad akadni. A kórház nehéz helyzetben van, a vele szemben támasztott igények egyre nőnek és a kórház minden tekintetben igyekszik is ezeknek eleget tenni, de az anyagiak korlátozzák, holott ennek igazán nem szabad előfordulni. A szombat alkalmat ad mindenkinek, hogy legálább egyszer egy évben a saját maga által megszabott összeggel járuljon hozzá a bikür cholim, a beteggyógyítás emberi és hitbeli kötelezettségnek teljesítéséhez és csak a hitközségek vezetőségén áll, hogy erre tagjainak módot nyújtson. A kórházi szombat megtartását az erdélyi zsidó felekezetek központi irodái ezuttal is a legmelegbben ajánlják a hitközségek figyelmébe, mert közvetlen tapasztalatból tudják, hogy mily áldásos munkát végez ez a kórház. Nemcsak a betegápolás terén, hanem az orvosi továbbképzés és újabbban a beegapoló-nók rendszeres kiképzése által, melyet az e hóban megnyíló Eszter-rend keretében létesít nagy anyagi áldozatokkal és még a további, közeljövőben megvalósításra váró igen fontos feladatokról, amelyek mind kéri, követelik azt, hogy azok, akiknek az érdekében ezek az intézmények működnek, ehhez a működési lehetőségeket is nyujtsák. A kórházi szombat minden bizonnyal ezuttal is a zsidó testvéri szeretet ünnepe lesz.

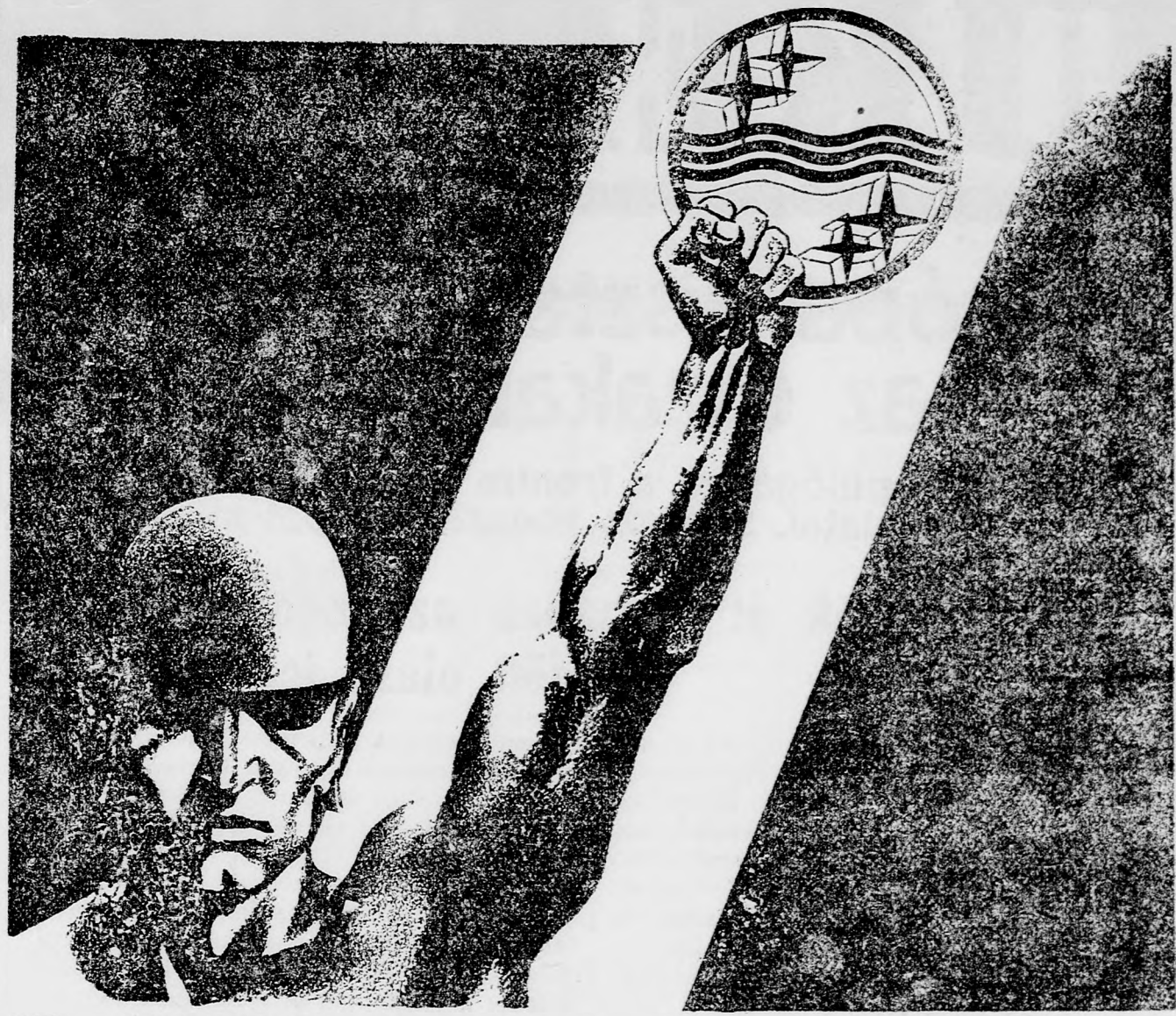
— Chanukka-jelenetek. Fenti címmel a dévai Aviva-Barisszia kulturbizottságának kiadásában egy kiváló zsidó író tollából egy nézagypolító füzetke jelent meg, mely három kis szindarabot tartalmaz a Chanukka-ünnep történetéből. A kis darabok telítvek zsidó árással és a zsidóságért folytatott hőskölte-ménybe beillő harcok ismertetése által kiválóan alkalmasak a zsidó önérzet felkeltésére és ezért ifjúsági ünnepeken, valamint működvelő előadásokon való eljátszásra igen ajánlhatók. Megrendelhető Laufer Vilmosnál Deva, aki 25 lej beküldése ellenében (bélye-gekben is) portómentesen küldi meg.

— Schwartz Jakab sirkövének avatása. Vasárnap délelőtt tíz órakor avatták a régi turdai zsidótemetőben Schwartz Jakab sírme-lékét. Ebből az alkalomból a város zsidó no-tabilitásai és a megboldogultnak számos nem-zsidó üzletfele és barátja jött ki a temetőbe, hogy kegyelettel adózzon a kiváló közéleti férfiú emlékének. Glasner Akiba főrabbi emelkedett szellemű beszédében jellemezte Schwartz Jakabot, aki típusa volt azoknak a férfiaknak, akk „semmitől tudnak valamit alkotni.” Bíró Andor, a clujii ortodox hitköz-ség és a kórházegyesület nevében beszélt. Rá-mutatott Schwartz Jakab munkásságára, ön-zetlenségére és bölcs erejére. Aki a közért annyit dolgozott, mint Schwartz Jakab, aki annyi egzisztenciát tudott gondoskodásával, belátással, becsületes zsidó politikájával tal-pira állítani, mélyen belevéste magát a város zsidóinak szívébe. Mindnyájunkban tovább él a férfiú szelleme — mondotta Bíró Andor. — Mindnyáján, akik a közért dolgozunk, fo-gadjuk, hogy ebben a szellemben dolgozunk tovább. Schwartz Jakab lelke kell, hogy át-hasson bennünket, az ő emberszeretete, agli-tása és a közjó iránt tanusított buzgalma. — A közönség meghatódotan távozott a tem-etőből.

Aki egészségét szereti, nemcsak hogy mindig

Primeros GUM

használ, hanem azt melegen ajánlja minden barátjának és ismerősének.

PHILIPS RADIO

hangtűkörrrel

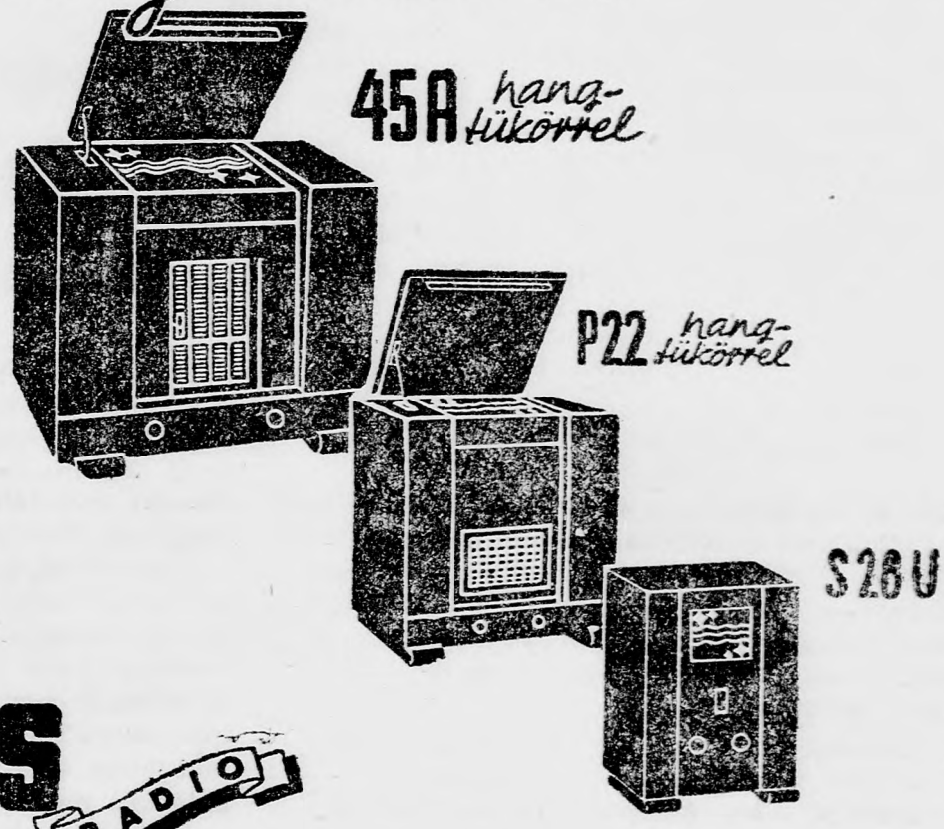
Az 1936-os szezon legjobb készülékei:

1. A PHILIPS művek mérnökei tökéletessé fejlesztették a PHILIPS rádiókészülékeket.
2. PHILIPS a készülékek konstrukciójában új és kizárólagos minőségeket hoz.
3. Gyártást illetőleg PHILIPS kezekedik a felhasználó anyagok elsőrendű minőségéért.
4. A készülékekbe beépített egyes alkatrészek többre kerülnek, mint a teljes készülék eladási ára.

Kérje minden jobb szakületben az új PHILIPS készülékek bemutatását.

A PHILIPS MINI WATT RÁDIÓLAMPÁK UTÓLÉRHETETLENEK

— A Nőegylet teadélutánja. Vasárnap, folyó hó 24-én délután 3 órakor a clujii Palace kávéház nagytermében a clujii zsidó jótékony Nőegyesület teadélután tart. A teadélután iránt, mint mindig, ezuttal is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az eddigi teadélutánok sikere egyre nagyobb körökben ébreszt érdeklődést. A teadélutánok valóságos intézményesültek a városban.

— Ellopott kegszerek. A napokban Timisoara és Oradea között ellopták I. S. Teitelbaum munkácsi rabbi taliszart és két pár töfilinjét. A nyomravezető kéri, hogy értesítse Feivis Eskenezi titkár, Satmar, prim-rabin Teitelbaum címen. A nyomravezető eredmény esetén jutalomban részesül.

— Könyvtések a külföldi könyvek behozatalánál. A kultura terjesztése céljából a pénzügyminisztérium különböző enyhítéseket engedélyezett a külföldről importálandó könyvek és nyomtatványok behozatalára.

— Eljegyzés. Baum Rózsiika Bachnea és Nussbaum Hermann kereskedő Sibiu jegyesek.

— A Goldmark Zsidó Szimfónikus Zenekar értesíti tagjait, hogy a zenekar ma, csütörtök este 9 órai kezdettel a szokott helyen teljes összpróbát tart egy a vonósokkal, mint a fu-vósokkal, melyre a tagok feltétlen megjelenését kéri.

— Héber kurzus. A „Hapoél-Hadati” clujii helyi csoportja elhatározta, hogy egy héber nyelvű Talmud Tóra iskolát rendez be 9—13 éves gyerekek számára. A tanítás tradicio-nális szellemben fog önni, hogy az ifju-ságot a Tóra és nemzeti gondolat szellemé-ben nevelje. Felvételre jelentkezni: Str. Pa-ris No. 47 alatt vasárnap d. e. 10—12, ked-den este 8—10 óra között. Schwartz Zoltán titkár. Albert Nándor elnök.

Egy clujii mozgó eredeti ölette

A város nagyobb forgalmu uccáiban, a leg-szebb üzletek kirakataiban napok óta két szó ragadja meg figyelmünket: „Roberta” és „Select”. Meglátogattuk ezzel kapcsolatban a „Select” mozgó igazgatóságát és érdeklőd-tünk az iránt, hogy mit jelent a „Roberta”. Megtudtuk, hogy ez a szezon egyik legnagyobb sikerű filmének a címe, mely mai naptól kezdve fut. Az igazgatóság egész eredeti mó-don hirdette be a filmet és pedig kirakatver-senyt rendezett városszerte, melyen a leg-keresettebb clujii üzletek vetek részt. A kü-lönböző díjakat a clujii Iparkamara által ösz-szeállított bizottság osztja szét. A versenyzők névsora a következő:

- Déri Lajos, szórmedivatház, Str. Memorandului 3. La Geanta Parisiană, Str. Memorandului 26. „Unió”, Str. Barițiu 2., Calea Reg. Ferdinand 133., Str. Reg. Maria 11. Banca Ilescu, Str. Reg. Maria 42. „Layda”, Piața Unirii 24. Columbia, Piața Unirii 28. „Heinrich” szappangár, Str. Memorandului 4. „Aladdin”, Str. Memorandului 13. „Foca”, Str. Regina Maria 45. „Arta Modernă”, Str. Memorandului No. 7. „Juliu Mussa”, Str. Memorandului 23. „Fischer” üveglérakat, Cal. Regele Ferdinand 6. „Titan”, Str. Regina Maria 51. „Szabó Jenő”, Calea Reg. Ferdinand 5. „Katona”, Str. Reg. Maria 33. „Rosi Baum-zweig”, Str. Memorandului 1.

Az Országos Zsidó Párt Clujii Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában csütörtökön, november 21-én déli 1—1/2 óra között dr. Diamantstein Andor tart ins-pekciót.

Az Újságíróklubban
 csütörtökön és vasárnap este:
SAMARA
 a nagyszerű variete-művész szenzációs artista-produkciói. Tünneményes bűvészt, boszorkányos zsonglór, ellenállhatatlan komédiást.

UJ KELET Legújabb hírek

Európai tiszték vették át az irányítást az északabessziniai frontokon

A négus repülőgépen a frontra utazott. Rendszeressé váltak az abesszinek hadmozdulatai. Számos abesszin csapat nyomul előre Makalle irányában

Holnap adják át Rómában az angol választ a megtorlások ügyében küldött olasz jegyzékre

Asmara, november 20. (Rador.) Az abesszin csapatokat bombázó olasz repülőgépek pilótái szerint számos európai tisztak az abesszinek között. Valószínűleg azokról az európai tisztokról van szó, akik besoroztatták magukat a négus csapataiba és megkezdték tevékenységüket. Jelenlétük magyarázatot szolgáltat az abesszineknek az utóbbi napokban tanúsított rendszeres hadmozdulataira. Tegnap egyébként a repülők borzalmas mérszárlást végeztek az abesszinek soraiban.

Addisabebai jelentés szerint a négus tegnap reggel repülőgépen a frontra utazott, ahonnan rövidesen visszatér. Utjának célja ismeretlen. Újabb addisabebai jelentés szerint a négus utjának célját még mindig homály fedi. Hivatalos körök szerint Dessie felé repült, de Harrar felett egy gépet látak áthaladni, amit a császárnak tartanak, aki eszerint Dzsidzsigába utazott, hogy Nasibu herceggel az ogaeni hadmozdulatokról tárgyaljon.

Asmara, november 20. (Rador.) A Havas jelentéi: Kapcsolatban a Gundi hegy közelében lefolyt ütközettel, megállapítják, hogy a Maimeschio folyó átlépésénél abesszin csapatok leptek meg az olasz repülőket, amelyek 50 méter magasból számos bombát dobtak le. Dacára a meglepetésszerű támadásnak, a völgykatonai vizsintes irányban légielhárító ágyúk kezdtek tüzelni az olasz repülőgépekre.

Tekintettel arra, hogy a támadás folyamán lehetetlen volt ezeket az ágyúkat a hegyek oldalára felvinni, az olasz repülők véleménye szerint a védekezést európai katonák előre megrendezték. Erre alapítják azokat a híreket, hogy európaiak vannak az abesszinek sora között.

Katonai körök szerint számos abesszin csapat nyomul Seikot felé, amely Makalle felé délre fekszik. Látszat szerint ezek a csapatok megakarják támadni a Makalle és Dolo közti olasz harcverőket.

Megállapítást nyert, hogy a Hausien mellett tegnapelőtt kényszereszállást végzett olasz repülőgépek fedelzetén több sebesült volt. A Havas szerint a tigréi fronton, a Gundi hegy közelében november 11-én lefolyt harcban az abesszinek részéről 100 halott és sebesült volt az áldozatok száma. A Gundi-hegy környéki törzsfőnökök behódoltak az olaszoknak.

Laval átadta Ceruttinak a szankciók ügyében hozott francia választ. Párizs, november 20. (Rador.) Laval tegnap kihallgatáson fogadta Cerutti olasz követet, akinek átnyújtotta a szankciók ellen tiltakozó olasz jegyzékre adott francia választ. A jegyzék nem tartalmaz új politikai álláspontokat, csupán kifejti Franciaország azt az óhaját, hogy tiszteletben kívánja tartani nemzetközi kötelezettségeit, végül pedig azt a reményét fejezi ki, hogy a konfliktus barátságos uton befejezést fog nyerni, ami maga után fogja vonni a megtorló intézkedések beszüntetését.

Laval válasza, amit Cerutti olasz követnek tegnap átadott, két és fél gépet oldalra terjed. A szöveg igen udvarias megfogalmazású és rámutat arra, hogy Franciaországnak esztakoznia kellett a szankciókhoz, hogy eleget tegyen nemzetközi kötelezettségeinek. A megtorlások ügyében küldött olasz jegyzékre az angol választ pénteken fogják Rómában átadni. A jegyzéket köztették a szankciókban résztvevő országok kormányzaival.

Moszkvai jelen és szerint az orosz kormány felfüggesztette az Olaszországgal kötött szállítási szerződések érvényét, amelyek különösen mangánra vonatkoznak. A petróleumot illetően London és Washington esetleges határozatait várják. Oroszországban az a vélemény, hogy a részleges szankciók elégségesek lesznek a konfliktus befejezésének siettetéséhez, de elhanyagolni fogják azokat a megtorló intézkedéseket, amelyek kisebbitethetnek Olaszországnak szerepét Európában.

Angol politikai körökben úgy hírik, hogy elsősorban az amerikai államok álláspontjától függ, terjesszenek-e javaslatot elő Genfben a szén, acél és petróleum Olaszországba történő kivitelének betiltására.

Vita a belga képviselőházban az olasz-abesszin konfliktus felett. Brüsszel, november 20. (Rador.) A képviselőházban tegnap az olasz-abesszin konfliktus

körül folyt vita. Jenissen képviselő interpellációt intézett a kormányhoz, miért alkalmazott szankciókat Olaszország ellen és van-e kihatása a hozott intézkedéseknek a belga külkereskedelmre. Van Zeeland miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy Belgiumnak előérdeke a népszövegi alapokmányt tiszteletben tartani. Ami az Olaszország és Belgium közötti csereforgalmat illeti, az a belga kereskedelemnek két százalékát teszi ki és ha nagyobb áldozatokat kellett volna hozni, Belgium akkor sem lett volna más.

Menelik császár taktikáját akkora megismételni az abesszinek Asmara, november 20. (Rador.) A tigréi fronton folyó hadműveletek Tembien környékének megtisztítása végett. Az abesszinek ugyanis az olasz csapatok közé igyekeznek férközni, hogy az egyes hadoszlopok között a kapcsolatot meghiusítsák. Ezáltal valószínűleg meg akarják ismételni Menelik császárnak 1896-ban alkalmazott manőverét, amikor sikerült Aduát meghódítani. Az abesszinek nagyszámú csapatot vontak össze Tembienben és keleti irányban mozogódnak, hogy fogóba szorítsák Makalle körül az olasz csapatok zömét.

Ma, csütörtökön a ROYAL-mozgóban az első szovjet dráma:

A VIHAR

Meghíusultnak tekintik az észak-kínai függetlenségi mozgalmat

PEKING, November 20. Lapunk más helyén arról számoltunk be, sanghaji jelentés alapján, hogy az észak-kínai hatóságok hozzájárulásukat adták az észak-kínai független államok létesítéséhez. Ezzel a hírrel szemben egy késő délután érkezett Reuter-jelentés arról számol be, hogy kínai politikai körök azt állítják, hogy Dojhara tábornoknak nem sikerült arra rábírnia az öt észak-kínai tartomány polgári és katonai hatóságait, hogy elszakadjanak Kínától, úgy hogy a függetlenségi mozgalmat meghíusultnak lehet tekinteni. Egyidejű sanghaji jelentés szerint Észak-Kína függetlenségének kikiáltása késedelmet szenvedett. A japán ultimátum lejárt anélkül, hogy a tartomány nyilatkozott volna az új rezsimről. A késedelmet annak tulajdonítják, hogy bevádják Csang-Kai-Seknek, a nankingi japán követtel való találkozására eredményét, valamint annak is, hogy Shang-Tung és Shau-Si tartományok nem hajlandók elfogadni a japán védőnőség alatti függetlenséget. Han-Fu-Osu, Shan-Tung tartomány kormányzója és Sung tábornok, az autonómista mozgalom vezére, ma este találkozott egymással. Amennyiben Kínában a csapatok mozgólódása megszűnt, a feszültség engedett. Pekingi nemzetközi körök felvetik a kérdést, vajon a nagyhatalmak nem fognak-e reakcionári az észak-kínai függetlenségi rendszer ellen, amennyiben a Kínának adott nemzetközi köleségeket az egész köztársaság vámjövedelmei garantálják.

Megszakadtak a tárgyalások a Dermata-gyári sztrájk ügyében

Az igazgatóság sztrájktrórkkel akarja pótolni a sztrájkolókat. A Dermata-gyári vasmunkások is le akarják tenni a munkát

Cluj, november 20. (Az Uj Kelet tud.) Több hét óta tartó tárgyalások után a Dermata sztrájk-ügyben újabb fordulat következett be. Ez a változás azonban korántsem hozta közelebb a tárgyaló feleket, sőt a tárgyalások teljes megszakadását eredményezte. A legutóbbi tárgyaláson a Dermata igazgatóság a következő feltételeket ajánlotta a sztrájkolóknak:

A gyár hajlandó 5 százalékos béremelést adni, de csak március elsejétől kezdődőleg. Addig 3 százalékos béremelést tartároztak meg. Ezzel szemben kikötik, hogy a munkásság bizalmi férfai semmilyen panasszal nem fordulnak az igazgatósághoz, a kollektív szerződés érvényességéig.

Ha ez mégis megtörténne, akkor a megállapított béremelések érvényüket veszítik. Kötelezik végül a munkásságot, hogy a lapokban, de főleg a szociáldemokrata sajtóorganumokban, olyan tartalmu nyilatkozatot tegyenek közzé, amely szerint a bérmozgalom az igazgatóság győzelmével végződött.

A tárgyalásokban résztvevett munkásbizottság visszautasította az igazgatóság ajánlatait és ezzel most beláthatatlan időre megszakadtak a tárgyalások. A tárgyalások megszakadása után a Dermata gyár vezérigazgatója írásban közölte a sztrájkvezetőséggel, hogy semmiesnek tekinti azt a megállapodást, amely szerint a gyár

nem alkalmaz sztrájktrórköt azzal szemben, hogy a sztrájk megkezdésekor a munkásbizottság bizonyos számú sztrájkolókat bocsátott a gyár rendelkezésére, a romlólandó anyagok feldolgozására. Az irásos értesítésben a vezérigazgató közli, a sztrájkvezetőséggel, hogy a gyár gondoskodni fog megfelelő munkaerőről, amennyiben a munkásság nem hagy fel a bérmozgalommal.

A sztrájkolók ennek ellenére kijelentették, hogy nem hajlandók feladni a bérmozgalmat. A Dermata gyári vasmunkások viszont elhatározták, hogy amennyiben a gyár sztrájktrórköt fog alkalmazni a maguk részéről is leteszik a munkát.

Maniu, Mihalache és Madgearu a jobboldali mozgalmak ellen

Bucuresti, november 20. Az Adeverul értesülése szerint Maniu, Mihalache és Madgearu mai megbeszélésükön a politikai helyzettel foglalkoztak és elhatározták, hogy energikus akciót indítanak a jobboldali mozgalmak ellen.

Ma kezdődik Constantinescu-lasi pere

Bucuresti, november 20. Ma veszi kezdetét Chisineuban Constantinescu-lasi professzor és több antifasiszta társa perének főtárgyalása.

— Professzor Aleman véleménye a helyi fogápolásról. Három éve használok és ajánlom betegeknek a Perlott fogpasztát és szájvizet, mivel egyetlen készítmény, amely megfelelő a biochemiai követelményeknek. Megfigyeléseim alapján állithatom, hogy ezen készítmények rendszeres használata megakadályozza a fogak romlását. Megelégedéssel töltöttem el, hogy az újabb forgalomba hozott és módosított készítmények ze a legkényelmesebb igényt is kielégít, úgyhogy a Perlott felveheti a versenyt akármelyik világhírű szájápolószerrel.

CENZURAT

Hatóságilag engedélyezett végkiárusítás

(csak rövid ideig)

»STEAM«

S. A.

CLUJ.

Bizletfelosztás miatt a raktáron lévő áruinkat gyári áron alul kiárusítjuk

CALEA REGELE FERDINAND No. 9.